

MIANT:
nov 10 - 15 ig

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. november 18.

bb. 1. 160 ezer lakás - tizenkét milliárd forint vizgazdálkodásra - 2 500 új általános iskolai és 300 új középiskolai tanterem - 88-ra emelkedik a tízezer lakosra jutó kórházi ágy-szám - a tanácsok negyedik öt éves tervének főbb beruházásai

1 pr/mm/e zs La

1970. november 18.

Fehér Péter, az mti munkatársa jelenti:

a negyedik öt éves terv esztendeiben 70 százalékkal több pénzt fordíthatnak beruházásokra a tanácsok, mint a most záruló tervidőszakban. a tetemes summa több mint 70 százaléka lakásépítésre, 10 százaléka közműfejlesztésre jut, 5,3 százaléka a kulturális, 4,9 százaléka az egészségügyi és szociális szolgáltatások színvonalának emelését szolgálja, a fennmaradó összeget pedig a helyi közlekedés javítására, a sütő, a nyomdaipar és a lakossági szolgáltató hálózat bővítésére költik.

tanácsai beruházásként 1971-1975 között 160 ezer lakás épül fel, kétszer annyi, mint a harmadik öt éves terv esztendeiben. a terv szerint növekszik a korszerű technológiával épített lakások száma, s a távlati igényeket is figyelembe véve, némileg emelkedik a lakások átlagos alapterülete. /átlag kétszobás lakásokkal számolnak./ a lakások felszereltségénél tartják a már kialakult magas színvonalat, s az állami lakások döntő többsége összefüggő lakótelepeken, megfelelő közművekkel és kiszolgáltató létesítményekkel együtt épül fel.

több mint 12 milliárd forint jut a vízellátás javítására, a csatornahálózat növelésére, korszerűsítésére. jelentős feladat a vizgazdálkodási ágazaton belül a többszintes házakban épülő mintegy negyedmillió új lakás közműellátása, a városok közművesítési hiányainak pótlása, s a fejlődő ipar igényeinek kielégítése. a negyedik öt éves tervben biztosított anyagi lehetőségek országosan napi mintegy 780-800 ezer köbméter víztermelő kapacitás, csaknem 5 000 kilométer vízvezeték és mintegy ezer kilométer csatornahálózat építését teszik lehetővé. ugyanakkor a fejlesztésre szánt összeg több mint egynegyedét fordítják az elavult közművek teljes felújítására. a városi és falusi közműfejlesztések eredményeként a közműves vízzel ellátott lakosok száma a jelenlegi 5,6 millió főről a tervidőszak végére várhatóan 6,7 millióra növekszik, a csatornával ellátottaké pedig a mostani 2,9 millió helyett 3,5 millió lesz.

/folyt.köv./

WANT:
nov 10-15 ig

bb. 1. /160 ezer lakás...folyt./e

Jelentős összegeket áldoznak a tanácsok a körzeti iskolahálózat bővítésére - mindanekezlőtt a tanyás és aprófalvas megyékben, valamint az általános iskolák felsőtagozatosainak elhelyezésére szolgáló diákotthonok létesítésére. a terv összesen mintegy 2 500 új általános iskolai tanterem és több mint 9 ezer diákotthoni hely megépítésével számol. a fejlesztés elsősorban a legrosszabbul ellátott vidékek - így mindanekezlőtt bács, borsod, fejér, hajdu, pest, szabolcs és veszprém megye - helyzetének javítását célozza. a középiskolai hálózatot 300 tanterem és 250 műhelyterem megépítésével bővítik, s a tervidőszakban újabb 12-13 ezer középiskolás kaphat helyet diákotthonokban.

az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése során legfontosabb feladat a fekvőbetegellátás javítása. ezért a terv a tanácsai, egészségügyi és szociális beruházásokra fordítható pénz körülbelül kétharmadát kórházépítésre, felszerelésre irányozza elő. a tervidőszakban a tanácsai gyógyintézeti ágyak száma valamivel több mint 6 ezerrel növekszik, s így a tízezer lakosra jutó gyógyintézeti ágyszám az idei 83-ról 1975-ben 88-ra emelkedik. fejlesztik a járóbetegellátást is: 250 új általános orvosi, s 300 gyermekorvosi körzet létesül. a napi szakorvosi óraszám 6 200-zal emelkedik, s a tanácsai beruházásból csaknem 9 ezer bölcsődéi hely létesül. a gyermekegészségügyi ellátást 900 új csecsemőotthoni és 500 egészségügyi-gyermekotthoni hely segíti majd. az idős és munkaképtelen emberek intézeti elhelyezésének lehetőségei is bővülnek a tervbe vett 3 ezer új szociális otthoni hely megépítésével.

meggyorsul - országosan - a meglévő utahálózat korszerűsítése, a terv nagy figyelmet fordít a közutak bevezető szakaszainak rendezésére. a vidéki városokban mintegy 260 kilométer új út építésével és 1 200 kilométernyi út korszerűsítésével számol a tanácsok népgazdasági terve. /mti/

bb. 2. kiadvány készül a szocialista világirodalom történetéről

1 ms/gk/e zs hgy

1970. november 18.

Budapesten tanácskoztak a napokban a moszkvai gorkij világirodalmi intézet, a német művészeti akadémia szocialista irodalmi kutatócsoportja, valamint az akadémia irodalomtudományi intézete, az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara és a petőfi irodalmi múzeum képviselői. a tanácskozáson bolgár, szlovák és lengyel tudósok is részt vettek: s a téma az a nagyszabású kiadvány volt, amelynek elkészítését az idén áprilisban Lipcsében tartott értekezleten határozták el. a kiadvány a nemzetközi szocialista és haladó írószervezetek 1917. és 1945. közötti történetét tárgyalja. a budapesti tanácskozáson elvileg megegyeztek a készülő kiadvány főbb elvi és szerkezeti problémáiról. /mti/

- 2 -

bb. 3. magyar áruk 43 külföldi bemutatóján - elkészült az 1971. évi kiállítási program

1 sz/pá/e 1e 1a

1970. november 18.

a magyar külkereskedelem a jövő évben - az idei 36-#al szemben - hivatalosan 43 külföldi kiállításon, nemzetközi vásáron vsz részt. a program már elkészült a hungexpo-nál, sőt több kiállítás szervezését is megkezdték.

a magyar vállalatok ismét változatos gazdag anyagot küldenek majd a szocialista országok ipari-kereskedelmi seregszemléire. kiállítóink jelen lesznek a tavaszi és az őszi lipcsei vásáron, a pozsonyi, a zágrábi, a plovdivi, a brnoi nemzetközi vásáron és a pozsonyi vegyipari kiállításon. az ideinél lényegesen nagyobb arányú lesz a magyar részvétel a brnoi műszaki vásáron. moszkvában az „Intorgmash 71., elnevezésű kiállításon is részt vesznek a magyar kiállítók, korszerű kereskedelmi és vendéglátó-ipari berendezések bemutatójával.

a magyar áruk megtalálhatók majd nyugat-európa hagyományos vásárain is. időrendi sorrendben így következnek majd egymás után a nagy nemzetközi bemutatók: frankfurt, Lyon, Milano, Brüsszel, Hannover, Friedrichshafen. a vásárokon a hungexpo rendezésében már évek óta megjelennek és sikerrel mutatkoznak be a magyar kiállítók. gőteborghban az 1970. évi szünet után ismét lesz magyar árubemutató. magyar hetet tartanak majd Dortmundban és sorrendben, s terveznek ilyen eseménysorozatokat Finnországban is.

a kiállítási program tükrözi a magyar vállalatok megnövekedett érdeklődését az afrikai piac iránt. a kontinens nagy kiállításának egész sorára küldenek magyar anyagot; így például az accrai, a kairói, a kinshasai és a tuniszi vásárookra. a legtöbb helyen információs iroda is nyílik, ahol az érdeklődőknek tájékoztatást nyújtanak a magyarországi üzletkötések lehetőségeiről, a vállalatok export-kinlátáról.

a lagosban februárban rendezendő magyar kiállításon újszerű megoldást alkalmaznak a rendezők. a nigériai főváros Leventis elnevezésű áruházában külön épületszárnyat bérelnek ki, ahol a könnyűipar mutatkozik be, az áruház melletti parkban pedig a gépipar termékeit sorakoztatják fel.

a magyar vállalatok másodszer vesznek részt a bagdadi és a limai vásárokon. az 1971. évi külföldi kiállítási programot ezen kívül a buenos aires-i kereskedelmi napok, a khartoumi és a marokkói önálló kiállítások egészítik ki. /mti/

- 3 -

6/21 34

6/21 30

WANT:
nov 10-15 ig

bb. 5. járvány megelőzés, fokozott gyermekvédelem - téli munkarend a főváros egészségügyében

1 hi/tk/e zs hgy

1970. november 18.

a főváros egészségügyi hálózatában megkezdődött a téli „munkarend”, megszervezik az influenza, valamint a meghűlésből eredő egyéb megbetegedések elleni védekezést, s idejében gondoskodnak arról, hogy a kórházak, klinikák működése a hidegebb hónapokban is zavartalan legyen. a téli megbetegedések leküzdésében fokozottan felhasználják az egészségügyi felvilágosítás különböző módszereit. plakátokon, röplapokon, ismeretterjesztő előadásokon hívják fel a figyelmet a nedves, zord időjárás veszélyeire, ismertetik a hűléses megbetegedések elleni védekezés módját, az egyszerű öltözködés, az otthoni szellőztetés módját. a járványok megelőzésére figyelő szolgálatot, illetve jelentős hálózatot építenek ki. ha a szokásosnál több a lázas, hurutos megbetegedés, a körzeti orvosok és a rendelőtintézetek jelzése alapján a fővárosi köjál állapítja meg, fennáll-e a járványveszély. nagyobb számú megbetegedésnél megértesítik az orvosi ügyeleteket.

a téli időszakban megkülönböztetett figyelmet fordítanak a gyermekek egészségvédelmére. ilyenkor különösen a csecsemők és óvodások között gyakori a megbetegedés. a napfény hiányát a- és d-vitamin adagolásával, s ahol lehetséges, kvarcolással igyekeznek pótolni. az ellenállóképeség fokozására a gyermekek c-vitamint kapnak, illetve fokozottan szerepel étrendjükben a gyümölcs.

a budapesti gyógyszertárak az átlagosnál nagyobb téli forgalomra készülnek fel. az elkövetkező időszakban a szokásosnál nagyobb raktárkészletet tartalékolnak a leggyakoribb orvosságokból; növelik az éjszakai ügyeletes gyógyszertárak számát.

az egészségügyi intézmények élelmiszerellátása télen fokozott gondot jelent. a kórházak, klinikák idejében felkészülnek a várható szállítási nehézségekre, s minden körülmények között gondoskodnak arról, hogy a betegek télen is változatos, kalóriaricus kosztot kapjanak. /mt1/

...
- 4 -

61 21 40

bb. 4. magyar-török muzeumi kapcsolatok

vid/e ká hgy

1970. november 18.

a budapesten nemrégiben megrendezett török napok alkalmából elismerést keltett a szekszárdi balogh ádám muzeum török eredetű művészeti emlékeinek és a tolna megyei törökös motívumu kerámiáknak a bemutatása. az Unnepélyes megnyitón résztvevő dr. mészáros gyula, a szekszárdi muzeum igazgatója meghívta ismail soysalt, a török köztársaság budapesti nagykövetét és a budapesti török kolónia tagjait a szekszárd-palánki egykori török erőd helyének nyomkereső próbaátására. az ebből az alkalomból folytatott baráti beszélgetésen felmerült a tudományos kapcsolatok felvételének lehetősége az isztambuli archeológiai muzeum és a szekszárdi muzeum között. az együttműködés kiterjedne a kiadványok cseréjére, kölcsönös kutatásra és kiállításrendezésre. mint a török vendégek között: isztambuli néprajzkutatók szívesen közreműködnének abban a munkában, amely a régi sárközi himzések motívumait veti össze az eredeti török mintákkal.

a szekszárdi muzeum elküldte a két muzeum közötti együttműködést szorgalmazó első levelét isztambulba. /mt1/

...

bb. 6. cipőbemutató orvosi tanácsadással

1 sz/gg/e 1e la

1970. november 18.

a divattervező vállalat és a szombathelyi cipőgyár a közeljövőben budapesti iskolákban, ifjúsági klubokban, művelődési otthonokban 15 cipőbemutatót rendez a szombathelyi cipőgyár már forgalomban lévő modelljeiből és a jövő évre tervezett mindarabokból. a bemutatók alkalmával ortopéd szakorvos ad tanácsot a fiataloknak a lábbelik helyes megválasztásához és a lábápoláshoz. /mt1/

...

- 5 -

61 21 43

MIANT:
nov 10-15 ig

bb. 8. súlyosabbak a közlekedési balesetek - az elmúlt tíz hónap „karambol-krónikája”,

1 zsu/gg/e zs hgy

1970. november 18.

súlyosabbak a balesetek, s szinte eltűntek a „csendes hónapok”, az idén november 1-ig összesen 1150-an veszítették életüket közlekedési baleset következtében, 19 százalékkal többen, mint tavaly. a súlyosan sérültek száma meghaladja a 17 700-at; a könnyű sérülteké pedig a 27 000-ret.

a szomorú baleseti statisztika is alátámasztja: nagyon indokolt volt az a közelmúltban megjelent belügyminiszteri rendelet, amely a rend őreinek nagyobb lehetőséget adott arra, hogy szigorúan eljárjanak azokkal szemben, akik figyelmen kívül hagyják gondatlanságukkal vagy éppen agresszivitásukkal veszélyeztetik a forgalmat, önmaguk és mások testi épségét - mondták el az mti munkatársának a belügyminisztérium közlekedési csoportfőnökségén.

- az idén már csaknem kétezer jogosítványt vontunk vissza különböző, a közlekedési morálba ütköző cselekmények elkövetése miatt. az elmúlt hónapokban több, országos méretű ellenőrzési akciót hajtottunk végre, amelyek során meglehetősen sok aggasztó tény derült ki. évről-évre emelkedik az alkoholos állapotban elkövetett közlekedési szerencsétlenségek száma. januártól novemberig hét százalékkal növekedtek az ilyen esetek: csaknem 3 000 balesetnél állapítottunk meg ittas vezetést. a közelmúltban zárult a háromhetes alkohol-szondás razzia során több mint 600 jogosítványt vontunk be.

- sok bajt okoznak azok is, akik műszakilag hibás járművel, rosszul beállított fényszórókkal közlekednek: egy hónap alatt - a „műszaki razzia” során - mintegy 8 000 különböző járművet vizsgáltak át, s több mint felénél különböző hiányosságot tapasztaltak. hatvan autót, teherkocsit azonnal ki kellett vonni a forgalomból, s több mint 150 gépkocsit újabb műszaki vizsgára köteleztek.

- sajnos kevesen vették még észre, hogy a nyugtatók, a különböző kábultságot előidéző gyógyszerek hatása a vezetéskor veszélyes az alkoholéval. ugyanakkor sokan anélkül, hogy tudatában lennének felelősségüknek, betegesen ülnek volánhoz. ezért kötelezi a szabály a vezetőket arra, hogy háromévenként orvosi vizsgálatra jelentkezzenek. ennek elmulasztása esetén a rendőrség ugyancsak visszavonhatja a jogosítványt.

az ellenőrzéseket a dm közlekedési csoportfőnöksége folytatja, s továbbra is szigorúan eljárnak azokkal szemben, akik veszélyeztetik a forgalom rendjét. /mti/

- 6 -

6/21/45

bb. 7. új támpont pécs múltjának kutatásához - megtalálták a szigeti városkaput

vid/e ká hgy

1970. november 18.

pécssett a tervszerű műemléki feltáráson kívül a véletlenek is hozzásegítenek a mecsekaljai város múltjának megismeréséhez. a váratlan pincebontások például a földalatti labirintust tárják elő, a közútrekonstrukciók közben pedig értékes épületmaradványok kerülnek napvilágra. így találtak a napokban gázvezeték építés közben a sallai utca 52. számú ház előtt a pécsi városfal szigeti kapujának északi oszlopára, illetve annak lábazati részére. a lelet több száz éves, 1241 után, a tatárjárást követő esztendő egyikében épült. a havihegyi mészkőből faragott 60 centiméter széles és 50 centiméter vastag oszloptöről, illetve a kapuról semmiféle rajz nem maradt fenn. az értékes lelet nyomán a régészek biztos támpontot kaptak a további kutatásokhoz. /mti/

bb. 9. somogyi, göcseji, ormánsági szobák - a fővárosi művelődési házban

1 gy/gk/e zs hgy

1970. november 18.

a fővárosi művelődési ház idei gyorsmérlege szerint körülbelül 30 000 külföldi, s több ezer hazai nézőt vonzottak a különböző folklor-rendezvények, néptánc-bemutatók. a jövő évre a tervek szerint hazánk népi kultúrájának minden eddiginél bőségesebb programját dolgozzák ki. 1971-ben estéről estére - hetente hat alkalommal - lépnek dobogóra neves népi együtteseink, népszerű műkedvelő csoportjaink. a bőséges rendezvénysorozat lehetővé teszi, hogy műsorukat a külföldi turisták mellett a hazai érdeklődők is minél nagyobb számban tekinthessék meg.

ugyanakkor a földszinti és emeleti kiállítótermekben egymást váltják majd a néprajzi kiállítások. a kupolateremben például eredeti somogyi, göcseji, hortobágyi, palóc és ormánsági szobák sorakoznak majd egymás mellett. megrendezik a magyar népi életmód sajátos világát reprezentáló kiállítást is. a népművészet rendkívül gazdag formavilága tárul majd a látogatók elé németh károly szobrászművész falfaragásainak gyűjteményes kiállításán. „vadászat a népművészetben”, címmel első ízben rendezik meg a vadászatok történetét felelevenítő bemutatót. a „magyar tájak - magyar házak”, című kiállítás nagyméretű fotói, a legszebb turistautakat idézik fel a népi szokások, népművészeti hagyományok tükrében.

a hazánkban megrendezésre kerülő nemzetközi vadászati világkiállítás eseménysorozatához kapcsolódik majd a „lovak és lovaglás magyarországon”, című összeállítás, amely a hazai lovaglás, lótenyésztés történetéről nyújt áttekintést. /mti/

- 7 -

6/21/48

MIANT:
nov 10-15 ig

bb. 10. magyar szőlőlevél a francia pezsgőben - gyorsmárleg
a herbária idej exportjáról

1 ol/fk/s ie la

1970. november 18.

az idén előreláthatólag több mint kétmillió dollár értékű
gyógy- és fűszernövényt ad el külföldön a herbária szövetkeze-
ti vállalat. tájkoztatásuk szerint most is, mint mindig, a
kamillától várták a legtöbbet, de az ez évi termés csupán jó
közepes volt, s exportját a hazai ellátás biztonsága érdekében
korlátozták. mégis helyrebillen az export-márleg, mert más, a
kamillánál értékesebb és nagyobb volumenű cikkekből a tavalyi-
nál valamivel többet szállítanak külföldre.

a kiváló, nagy hatóanyagú magyar gyógynövények valóságos
reneszánszukat élik külföldön. összesen mintegy 200 fajta
gyógynövényt exportálunk a világ minden tájára, körülbelül 30
országba. ezek között vannak már több évtizedes kapcsolatok,
mint például Ausztria, Svájc, Olaszország, Franciaország -, de
olyanok is, mint a vevőként legújabbban jelentkezett Portugália,
Spanyolország és Kuba. a keresett cikkek listájának élén vál-
tozatosan ma is a kamilla áll, de a sokfajta gyógynövény mel-
lett fűszernövényeink is igen kedveltek külföldön. az idén
például 30 vagon majoránát szállítunk az NSZK-ba, továbbá 10
vagon bazsalikomfüvet és 15 vagon borsikafüvet, amivel pástétó-
mokat, konzervipari készítményeket fűszereznek. Kubából - egye-
bek között - hársfavirágot rendeltek; nagyobb tételt küldtünk
ebből Franciaországba is. a franciák különösen szívesen izesít-
tik magyar fűszernövényekkel jellegzetes mártásaikat. az idén
még két vagon szőlőlevelet is rendeltek, a különleges zamatu
francia pezsgők, likőrök gyártásához. magyar zsályalevéllal
izesítik az olaszok a különféle mártásokat, konzerv-, szesz-
és fűszeriparuk pedig koriander- és mustármagot vásárolt. az
USA-ba - egyebek között - majoránát, borsikát, kamillát száll-
lítunk.

idei érdekesség, hogy eddig példátlanul nagy tétel, 50
vagon vadgesztenye „utazik”, hazánkba az NSZK-ba, ahonnan
eddig évente legfeljebb 2-3 vagonnal rendeltek. a vadgeszte-
nyét a vérkeringési megbetegedések gyógyszereinek alapanyaga-
ként hasznosítják. /mti/

...
- 8 -

6 22¹⁰

bb. 11. szobrot kap a névtelen matyó summás - több mint 170
képzőművészeti alkotással díszítik a borsod megyei városok,
községek parkjait és tereit

vid/e ká hgy

1970. november 18.

a borsod megyei tanács művelődési osztálya elkészítette
azoknak a képzőművészeti alkotásoknak a listáját, amelyekkel a
negyedik ötéves terv időszakában a települések új létesítme-
nyeit, parkjait és tereit kívánják díszíteni. a több mint 170
művészeti értékű szobor, pannó, sgraffitő, lemezdomborítás, mo-
zaik és freskó közül több a megyében született vagy ott élt hi-
res embereknek, illetve nevezetes eseményeknek állít emléket.
így vattán a község nagy szülőltének, szemere bertalanak, a
sárospataki iskolakertben kossuth lajos egykori híres tanárának,
kövy sándor professzornak, a vár emlékműnegyedében I. rákóczi
györgynek, keleméren a falu hajdani lelkészének, tompa mihály-
nak, prügyön móríc zsigmondnak, tardonán jókai mórnek, ónodon
pedig, ahol a 2. rákóczi ferenc által összehívott országgyűlés
a habsburg-ház trónfosztását kimondta, a nagyságos fejedelemnek
terveznek szobrot. a tokaji gimnázium falán rézdomborításon örö-
kítik meg az 1847-es tiszaháti felkelés vezérének, tokaji fe-
rencnek emlékét. mezőkövesd egykori „emberpiacán”, szobrot kap
a névtelen matyó summás. a sátoraljaújhelyen épülő új egészség-
ház elé semmelweis ignác, leninváros központjában a település
nagy névadója, kazincbarcikán pedig kun béla szobrának felállí-
tását javasolják. az igényeket a tanács eljuttatta a képzőmű-
vészeti lektorátushoz. /mti/

...-

bb. 12. napirenden: a műszaki pedagógusképzés új feladatai

1 szö/gk/e hí la

1970. november 18

a szakközépiskolák, a szakmunkásképző intézetek és a gimná-
ziumok mellett a felsőoktatásban is évről évre növekszik a mű-
szaki jellegű oktatásban részesülő diákok aránya. ez fokozott
feladatokat ró a műszaki pedagógusképzésre. a művelődésügyi mi-
niszterium ezért most elkészítette a műszaki pedagógusképzés új
konceptióját, amelyről az mti munkatársát az alábbiakban tájéko-
ztatták:

- a műszaki pedagógusképzés alapvető bázisai a jövőben a mű-
szaki főiskolák lesznek. itt képezik majd a szakmai-elméleti mű-
szaki tanárokat, valamint a műszaki gyakorlati oktatókat is. en-
nek érdekében új szakokat szerveznek, s kidolgozzák a tanterve-
ket. a szakmai csoportok a következők lesznek: gépipari, villa-
mos- és műszeripari, vegyipari, építőipari, könnyű- és vegyesipa-
ri. korszerűsítik a budapesti műszaki egyetemen folyó tanárkép-
zést is, kialakítják szervezeti kereteit: a pedagógiai tanszék
intézeté szervezik és alkalmassá teszik arra, hogy saját képzési
feladatain kívül - ami elsősorban a mérnök-tanár képzést jelenti
- segítse, szakmailag irányítsa és összefogja a műszaki főiskolák
pedagógiai oktatását.
/folyt.köv./

- 9 -

6 22²⁷

MIANT:
nov 10-15 ig

bb. 12. /napirenden...folyt./e

a teljes képzési rendszert a negyedik ötéves terv folyamán fejlesztik ki. a műszaki tanárképzés ideje négy év lesz, amelynek keretében nappali tagozaton főiskolai végzettségű középiskolai tanári diplomát nyerhetnek a hallgatók. máris megkezdték az ilyen jellegű oktatást a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskolán, a bánki donát gépipari műszaki főiskolán, valamint a miskolci nehézipari egyetem kohó- és fémipari főiskolai karán. tervezik még a képzés beindítását a pollack mihály műszaki főiskolán és a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskolán, majd megalakulása után a könnyűipari főiskolán. részt vesz a képzésben a budapesti műszaki egyetem is. a nappali képzési forma mellett tervezik, hogy levelező tagozaton is kialakítják a műszaki tanárképzés feltételeit.

a középfokú oktatási intézményekben a szakmunkásképző iskolákkal együtt mintegy háromezer gyakorlati oktató tevékenykedik: pedagógiai képesítésüket a műszaki oktatói szakon kívánják megvalósítani. a képzés a 40 éven aluliak számára kötelező lesz és levelező tagozaton három féléven át tart. ezen a szakon műszaki tanítói oklevelet adnak, amely egyenértékű a tanítóképzők diplomájával és középiskolai műszaki gyakorlati oktatásra jogosít. a képzés elősorban a műszaki főiskolák feladata lesz, de részt vesznek benne a műszaki egyetemek is.

megvizsgálta a minisztérium a mérnök-tanár-képzés továbbfejlesztésének lehetőségeit is. a mérnök-tanárok a szakközépiskolákban és a szakmunkásképző intézetekben - a műszaki tanárokhoz hasonlóan - a szakmai-elméleti tantárgyakat oktatják. emellett támaszkodni kell az törekvést, hogy ezekben az iskolákban növekedjen az arányuk a vezetői - igazgatói, igazgatóhelyettesi, műhelyfőnöki és szakfelügyelői - munkakörökben. a mérnök-tanár képzés a budapesti műszaki egyetem feladata, ahol nappali tagozaton is bevezetik ezt a képzési formát. a műszaki főiskolák nappali tagozatának harmadévfolyamos hallgatói a végbizonyítvány megszerzése után kérhetik felvételüket a budapesti műszaki egyetem mérnök-tanár-szakára, ahol további két évig folytatják tanulmányaikat, s végül műszaki módszertan témájú diplomatervet készítenek, majd államvizsgát tesznek. a levelező tagozatu mérnök-tanár-képzésben az okleveles mérnöki és az üzemmérnöki képesítéshez igazodva kétfajta ágazat alakul ki, mindkét esetben négy féléves lesz a tanulmányi idő. ugyanakkor továbbra is fenntartják a mérnökszakokon a fakultatív pedagógiai képzés lehetőségét. /mti/

- 10 -

G 22 ³²

bb 13. új típusú varrógép - határidő előtt
- a kongresszusi hónap munkasikerei csepelen

i ol/pá is bh la

1970. november 18.

néhány nappal a pártkongresszus előtt újabb jelentős sikerekről adhatnak számot a csepel vas- és fémüvek dolgozói, akik novemberre kongresszusi hónapot hirdettek. kétezer brigád tett különféle kiegészítő felajánlásokat, a 30 napra vállalt kötelezettségek jelentős részét már teljesítették is. ezzel nemcsak a csepel üvek éves tervének sikerét, a IV. ötéves terv jó előkészítését segítették elő, hanem a velük kooperáló gyárak munkáját is.

k a durvahengermű I. és II. dekádtervében 7.896 tonna hengerelt áru szerepelt a kongresszusi hónap kezdetekor, a dolgozók 8512 tonna hengerelési vállalták, az 10 nap alatt 8527 tonnányit adtak. emellett a megengedett 7,5 kg-ról 5,35 kg-ra „nyomták le” a tonnánkénti selejtet. a finomhengerműben az első dekádban 3 kg-al csökkentették a tonnánkénti fajlagos anyagfelhasználást s a hónap végéig további 2 kg-al akarják csökkenteni.

a verseny során sok fontos gyártmány készült el határidő előtt. az egyedi gépgyárban 13 nappal hamarabb készült el a kőolajipari vállalat részére 12 olajkut elzáró fej. a varrógépgyár automata brigádja azt vállalta, hogy november végéig leggyártja egy új típusú varrógép első sorozatát, a munkával november 10-re készültek el. /mti/

--

bb 14. még mindig sok a túlóra az élelmiszeriparban - szabálysértési eljárás a jogszabály-sértő vezetők ellen

i jf/fk is bh la

1970. november 18.

az élelmiszeriparban idén kisebb mértékben ismét növekedett a túlórák száma - ezt állapította meg a mér és az élelmiszeripari felmérés. 1968-ban és 1969-ben a minisztériumi ipar területén az egy munkásra jutó túlórák száma 70,4 volt, idén azonban már szeptember végéig 63,7 óránál tartottak, ami azt jelenti, hogy az év végéig az elmúlt két évhez képest tovább nő a túlórák száma.

az élelmiszeripari üzemek idén hozzávetőleg 9 millió túlórát „használtak el”, ez 4500 dolgozó teljes munkaidejének felel meg. mindent egybevéve az iparágban 3-4 nagyüzem egész évvi teljesítménye túlórákban adódott. a felmérés szerint különösen sokan és sokat dolgoznak munkaidejűk

k lejártá után a gabona-, konzerv-, a baromfi- és a szesziparban. legtöbbet a gabonaiparban, - az év első kilenc hónapjában 150,1 órát - ez azonban bizonyos fokig az ipar idényjellegéből adódik. a konzerciparban szeptember végéig 77,7 volt az egy munkásra jutó túlórák száma.

/folyt. köv./

3.20 bh

15 1010

- 11 -

WANT:
nov 10-15 ig

bb 14/ még mindig sok... folyt./ bh

a vizsgálat szerint a helyzet részben azért romlott tovább, mert az illetékesek nem mindig ellenőrizték a kollektív szerződésben maximált, és egy főre meghatározott túlórák alakulását. az utóbbi időben ezen a téren némileg javult a helyzet; több esetben a szakszervezet kezdeményezett szabálysértési eljárás vállalati igazgatók ellen, azért, mert sorozatosan megsértették a dolgozók munka- és pihenőidejére vonatkozó jogszabályokat. nemrégiben például az élelmiszer budapesti bizottsága indított eljárást a szeszipar egyik vállalatának igazgatója ellen.

a vizsgálat egy másik megállapítása: sok helyen azért nőtt meg aránytalanul a túlórázás, mert a munkaidő-csökkentésből adódó termelőkiesztést ilymédon igyekeznek kiegyenlíteni, ahelyett, hogy műszaki fejlesztéssel - például a belső szállítás, a csomagoló-korcserezéssel - segítenék a gondokon./mti/

bb 16. megkésztérik a poliészter és a níkecel gyártását fűzfén - felmérték a hazai piac várható igényeit

vid ká bh hgy

1970. november 18.

közgazdászokból és vegyészekből álló munkabizottságot hozott létre a fűzfői nitrokémia- a szakember kollektíva felmérése, hogy a hazai piac milyen mennyiséget és minőséget igényel a következő öt évben az egyes termékből. a munka eredményeit ezekben a napokban értékelték, és az adatok pontos támpontot adnak a gyár negyedik ötéves tervének elkészítéséhez. a piaci információk szerint elsősorban a műanyagfélék gyártását kell gyorsan fejleszteni. egyre keresettebb lesz a poliészter, amelyből az autópárkarosszéria részeket, az építőipar világító testeiket, a mezőgazdaság pedig tartályokat, silókat készíthet. a poliészter üzem jelenlegi kapacitása 2000 tonna évente. a terv szerinti a következő öt évben megkésztérik a termelését.

gyorsan népszerű lett az egyik legfiatalabb termékük a níkecel. a habkönnyű anyagot elsősorban épületek szigetelésére és csomagolásra használják fel. a következő években ebből a jelentős mennyiségnek szintén kétszeresét adja majd a gyár a fogyasztóknak. a bútortipar elengedhetetlen kellékéből, az amikél ragasztóból is nyolcezer tonnával többet termelnek majd 1975-ig./mti/

- 12 -

8.30 bh TB1010

bb 15. új üdülőhelyek tiszakécskén

vid ká bh hgy

1970. november 18.

tiszakécskén, a tísza-partján új üdülőhelyet alakítanak ki, eddig 180-an vásároltak telket hétvégi nyaralók építésére, s a télen további 160 vikendház-telket adnak elj, a nagyközség kerékdombi határ-részét - ahol gyógyhatású melegvíz tört fel - ugyancsak üdülőterületté nyilvánította a megyei tanács végrejjá hajtó bizottsága, itt mintegy ötszázan apíthetnek majd kis családi nyaralót./mti/

bb 17. délszláv művészeti estek a bácskai falvakban

vid ká bh hgy

1970. november 18.

bács-kiskun megye-nemzetiségiek lakta déli vidékén művészeti esteket rendez a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége. a politikai gyűlésekkel egybekötött műsoros rendezvényeken a délszláv szövetség, valamint az illetékes járási pártbizottságok képviselői mandanak beszédet, a pécsai tanárképző iskola művészeti csoportja pedig délszláv és magyar népdalokat, táncokat mutat be. a héten bácsalmáson, csikérián, csávolyon és dusnokon lesz délszláv est./mti/

bb 19. háromszáz hold új zárt gyümölcsösöt telepítenek bácskiskun megyében

vid ká bh hgy

1970. november 18.

újabb zárt gyümölcsösöske telepítenek bács-kiskun megyében. a meg

évek pótlásán kívül további háromszáz holdat ültetnek be, zömmel csonthéjas gyümölcsfajtákkal. a világhírű kajszitelepeket újfajtákkal egészítik ki: elsősorban az óriás gyümölcsű, ropogós husu barackfajták területét növelik. az ipari és fogyasztói igény egyaránt ezt követeli. a kecskemét-környéki kajszisokban már korábban megkezdtek a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézetben nemesített, illetve szelektált óriás gyümölcsű barackfajták telepítését. a legnagyobb kiterjedésű zárt kajszidaracokot a tiszakécskai termelőszövetkezetek telepítették. a dunavesseli virárvé tsz-ben most kezdik a munkát, s ezen kaz öszön 40 holdat ültetnek be újabb fajtákkal. megkezdtek a meggy nagyüzeni telepítését is. egyedül a mélykúti béke termelőszövetkezetben 83 holdat ültetnek be meggyfával./mti/

- 13 -

8.35 bh
kkk

TB1010

WANT:
nov 10 - 15 ig

bb. 18. csökkent a munkaerővándorlás az almásfüzítői
tímföldgyárban

vid/ká/rj hgy

1970. november 18.

anyagi juttatással, premizálásokkal igyekeznek csökkenteni a munkaerővándorlást, erősíteni a törzsgárdát az almásfüzítői tímföldgyár vezetősége. az új üzemrészekkel, berendezésekkel bővült gyárban ugyanis 200-nál több a létszámlány. emiatt néhány üzemrészben csak csökkentett ütemben dolgoznak, s több új berendezés üzembehelyezését is akadályozza a szakmunkás-hiány.

a részesedési alapról 3,2 százalékos fordítottak a bérek emelésére, s a felsőbb szervektől kapott összeg felhasználásával további 2,2 százalékkal javították a fizetéseket. ezeket az összegeket differenciáltan osztották szét, elsősorban azok között, akik közvetlenül vesznek részt a termelésben. az ilyen munkakörben dolgozóknak 15 százalékos pótlékot juttatnak, az éjszakai munkát vállalók pótlékát a korábbi 10 százalékról 15 százalékra emelték. a negyedévenkénti prémiumosztásnál is nagyobb összeget juttatnak a termelésben közvetlen résztvevőknek. ezekkel az intézkedésekkel elérték, hogy az elmúlt hónapokban már csökkent a munkaerővándorlás. /mt1/

bb. 20. művészeti stúdió - pedagógusoknak

vid/gö/rj ká hgy

1970. november 18.

új szerű népművelési kísérlet kezdődött a gödöllői járásban: a pedagógusok részére kulturális szakági továbbképzést rendeznek. a követésre méltó kezdeményezést az indította el, hogy az iskolákban, a tanév alatt számos irodalmi rendezvényt, műsoros estet tartanak. a diákokat a tanárok készítik fel szerepeikre, de a pedagógusok többsége nem rendelkezik művészeti alapképzéssel. kísérletként négy stúdiót hoztak létre. a hallgatók elméleti és gyakorlati foglalkozásokon ismerkednek meg az ének, zene, a néptánc, az irodalmi színpad- színjátás, valamint a bábjátás alapjaival, a testzés és mozgástechnikával, a műsorválasztással, a rendezéssel. a négy stúdió munkájában egyelőre 80 pedagógus vesz részt. a művészeti stúdiók távolabbi célja, hogy az iskolai öntevékeny művészeti munkával megteremtse a művelődési házak kulturálcsoportjainak utánpótlását. /mt1/

8.35 rj

Tololo

- 14 -

bb. 21. téli munkára készülnek fel a csongrád megyei téglagyárak

vid/ká/rj hgy

1970. november 18.

csongrád megyében az árvíz utáni újjáépítéshez nagymennyiségű téglára van szükség. a csongrád-bács megyei téglaiipari vállalat dolgozói ezért a kedvező időjárás minden percét kihasználják a téglakészítésre. a fagyveszély miatt nyersgyártást máskor már november elsején abbahagyták. most - némi kockázatot is vállalva - teljes üzemmel működnek az agyagbányák, nyersgyártó részlegek, így ebben a hónapban már több mint hatmillió nyerstéglát „nyertek”.

több helyen felkészülnek a téli munkára is. szegeden, ahol egész télen működik majd a nemrégiben létesített földgázfűtésű alagutkemence, egész télen gyártják a nyerstéglát. az agyagbánya ferdén kialakított falát vastag fűrészpenneteggel burkolják, így védik az agyagot a fagytól. a tanya területét mintegy 150 mázsa salakkal borítják, hogy nagy csapadék esetén is dolgozhassanak a gépekkel, - szállítóeszközökkel. a keller-rendszerű szárítókkal rendelkező téglagyárakban műanyagfóliával védik a nyerstéglát a várható fagyoktól. /mt1/

bb. 22. a negyedik ötéves terv időszakában évente több mint három és félezer lakást adnak át a borsodi építők

vid/ká/rj hgy

1970. november 18.

a borsod megyei állami építőipari vállalat - az előzetes felmérések szerint - sikeresen zárja harmadik ötéves tervét. 1966 elejétől - termelékenységüket megkétszerezve - eddig több mint nyolc és félezer lakást építettek és az év végéig még ezer lakást adnak át. ezeket az otthonokat j. kőfalak középblokkokból és hágyári panelekből szerelték össze. - részben az új lakótelepeken, a negyedik ötéves terv időszakában még nagyobb feladatok várnak a vállalat dolgozóira: tízenyolcezer lakást építenek fel, ebből tízezeröttszáz az alsószolca határában működő házgyár paneleiből, és az ott készült térelmekből. a tervidőszakban évente több mint három és félezer lakással gyarapodik a megye. a paneles módszerrel többek között negyven, tízezeres sávházat alakítanak ki diósgyőrben, felépítik miskolc új összekötő városrészét, amelyben öt és félezer lakást terveznek és megkezdik az új avasi városrész építését is. /mt1/

8.40 rj

10/10/10

- 15 -

WANT:
nov 10-15 ig

bb. 23. „két aratás,, címmel dokumentum film készült mezőtur 25 éves fejlődéséről

vid/ká/rj hgy

1970. november 18.

„két aratás,, címmel dokumentum filmet készített mezőturról a magyar filmgyártó vállalat. a városi tanács megrendelésére készült mintegy huszperces film a nagykun település 25 éves fejlődését reprezentálja. a film bevezető képsorai a régi nagykun gazdák kézi aratását mutatják be, majd zárókockái a szocialista nagyüzemek, komplex gépi aratását szemléltetik. a film képet ad a város új ipari üzemeiről, korszerű létesítményeiről, kommunális fejlődéséről, a város híres fazekas népművészetéről, az oktatási és kulturális intézményekről. /mti/

bb 24. a török külügyminiszter megkoszoruzta a hősök emlékművét

t fe/gg bh bs

1970. november 18

ihsan sabri caglayangil török külügyminiszter - aki péter jános külügyminiszter meghívására hivatalos látogatáson tartózkodik Magyarországon - szerdán délelőtt megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét a hősök tereén.

a koszorúzási ünnepségen jelen volt péter jános külügyminiszter, hollai imre, a külügyminisztérium csoportfőnöke, zágor györgy, hazánk ankarai nagykövete, dr. pehr imre, a külügyminisztérium főosztályvezetője, kőmives istván a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, pesti endre vezérőrnagy budapesti helyőrség parancsnok. a koszorúzáson részt vett ismail soysal a török köztársaság budapesti nagykövete, valamint a török külügyminiszter kíséretében lévő személyiségek. /mti/

bb 26. zöldség és gyümölcsfelhozatal

fk bh bs

1970. november 18.

szerdán több mint száz vagon áru érkezett a budapesti nagyvásártelepre. burgonyából 48 vagon /3.50/ fejeskáposztából 11 vagon /2.80 forint/, kelkáposztából 7 vagon /3.60 forint/, sárgarépből 2 vagon /2.40 forint/, petrezselyem gyökérből 2 vagon /5.40 forint/, almából 30 vagon /5.60 forint/, kértéből pedig 3 vagon /9.60 forint/. /mti/

- 16 -

9.50 bh

101020

bb. 25. kclencvenerer gépkocsi - mérlegén a mercur munkája

1/gy/rj h1 bs

1970. november 18.

csepel egyik nagy vállalatának, a mercur személygépkocsi értékesítő vállalatnak a tevékenységét vizsgálta szerdai ülésén a XXI. kerületi párt-végrehajtó bizottság. ezzel a témával évekkor ezelőtt már foglalkozott a kerületi pártvezetőség, s a mostani ülésen a vállalat gazdasági munkáját, fejlődési lehetőségeit vették szemügyre.

megállapították, hogy a kétségtelen előrehaladás ellenére, a legutóbbi évben a személygépkocsi ellátásban változatlanul zavarok tapasztalhatók. a növekvő igényeket nem tudják kielégíteni, jóllehet az utóbbi két-három évben a vállalat mintegy 90 ezer gépkocsit adott el. az áruforgalom fejlődését jól szemlélteti, hogy 1968-ban 20640 gépkocsi talált gazdára, ebben az évben várhatóan körülbelül 43700-at értékesítenek. a vállalat tehát 2-3 év alatt több, mint kétszeresére növelte az értékesítést. a negyedik ötéves terv időszakában a gépkocsiellátás valamelyest javul majd, azonban számolni kell azzal, hogy néhány típusban még 1975-ben sem tudják majd az igényeket - sem mennyiségben, sem választékban - kielégíteni. különösen a népszerű olcsóbb gépkocsikban lesz majd változatlanul jelentős a hiány, ugyanakkor a drágább típusok valószínűleg főlős számban állnak majd rendelkezésre. az utóbbi egy-két évben egyébként erőteljesen növekedett a használt személygépkocsi forgalma is. 1968-ban nem egészen kétezret adtak el, ebben az évben több mint ötezer használt személygépkocsit értékesítenek.

tájékozódott a párt-végrehajtó bizottság a mercur-vállalat fejlesztési lehetőségeiről is. a negyedik ötéves terv programjában szerepel egyebek között a csepeli üzem rekonstrukciója, s ennek során a kapacitást évi 35-40 ezer gépkocsi forgalmára méretezik. debrecenben és győrben - 1973- végéig - egy-egy új személygépkocsitelepet hoznak létre. tervezik továbbá öt autószalonn felépítését: budapesten, a martinelli téren már megkezdődött az alapozás, győrött, miskolcon, debrecenben és zalaegerszegben pedig hamarosan hozzálátnak az építkezéshez. ezen kívül a használt személygépkocsi-forgalom lebonyolítására vidéken több telephelyet illetve kirendeltséget létesítenek. /mti/

9.55 rj

101020

- 17 -

MIANT
nov 10-15 ig

bb 27. juhtenyésztő társulás a cserén

vid ká bh bs

1970. november 18.

Vas megye egyik legmostohább talaju tájegységén, a cserén, négy közös gazdaság, az ostffyasszonyfai, a kenyéri, a kemenes-mihályfai és a pápóci termelészövetkezet juhtenyésztő társulást hozott létre. egyelőre bárányhizlaltásra rendezkednek be. közös erővel hízaldát építenek, s már a jövő évben mintegy 1400 hízott bárányt értékesítenek. /mti/

--

bb 28. műszaki együttműködés debrecen és a lengyelországi koszalin között

vid ká bh bs

1970. november 18.

debrecenben látogatást tett a lengyel tudományos és műszaki egyesület koszalini szervezetének delegációja. a küldöttség megbeszéléseket folytatott a műszaki és természet-tudományi egyesületek szövetsége hajdu-bihar megyei szervezetének vezetőivel a két szervezet együttműködéséről. a tárgyalásokat szerződés követte. megállapodtak a két szervezet tudományos, műszaki szakembereinek csere-előadásaiiban koszalinban és debrecenben megrendezik a műszaki napokat, tanulmányozzák egymás szakterületeit és műszaki együttműködést folytatnak. a koszalini műszaki delegáció szerdán utazott el debrecenből. /mti/

--

bb 29. újabb lehetőség a városfejlesztésre zalaegerszegen

vid ká bh bs

1970. november 18.

a volán 16. sz. vállalat nagy területeket foglal el zalaegerszeg beltartományán és ezzel gátat vet az új városrészt át-szelő sugárut teljes kiépítésének. a városi tanács új telephelyet jelölt ki a vállalat részére a lakott területen kívül. kijelölt új telephelyen szerdán megkezdődött az építőmunka. a volán 16. sz. vállalat 10 hektáros területen építi fel új telephelyét, korszerű javító és szervizműhelyekkel, járműhangárakkal és szociális létesítményekkel. /mti/

--

- 18 -

10.40 bh

Tó1055

bb. 30. kollégiumot vásárolt a tröszt-gabonaipari vezetők tanácskozása a nők és a fiatalok helyzetéről

t/jf/rj 1e bs

1970. november 18.

a nők és a fiatalok helyzetének megjavítására tett érdekes kezdeményezéseket vitattak meg szerdai tanácskozásukon a gabonaipari vállalatok vezetői az édosz székházban.

megállapították, hogy az iparágban még mindig kevés a vezető beosztásban dolgozó nők száma - mindössze 15 százalék - és ez főként azzal magyarázható, hogy az asszonyok és a lányok szakmai képzettsége nem kielégítő. ezért a tröszt vállalatnainál arra törekcszenek, hogy minél több nődolgozóknak biztosítsák a továbbtanulás lehetőségét. dolgozóik közül már 25 asszony és lány tanul az egyetemeken, további 100 pedig technikumban és szakmunkásképző iskolákban bővíti szakmai ismeretét. hasonlóan kedvező a helyzet a fiatalok továbbtanulásánál is: a vállalatoknál körülbelül kétszázan szercszenek egyetemi, illetve technikus végzettséget az idei tanévben.

a tröszt vállalatjai anyagiakkal is segítik a nők és a fiatalok továbbtanulását. már 200 olyan dolgozójuk van, aki a társadalmi ösztöndíj támogatásával szercszt magasabb fokú képesítést. nemcsak a felsőfokú tanintézményekben járókat részesítik ösztöndíjban, hanem a szakközépiskolások és a szakmunkásképző intézetek tanulóit is. a tröszt a munkaerő utánpótlás elősegítésére már kollégiumot is vásárolt. csaknem 10 millió forintért megvették és felújították székesfehérváron egy építőipari munkásszállást; itt tanulnak azok a fiatalok, akik a gabonaiparban helyezkednek majd el. /mti/

--

bb. 31. magyar felsőoktatási delegáció utazott bécsebe

t/nn/rj bs

1970. november 18.

szerdán magyar felsőoktatási küldöttség utazott bécsebe, az amerópai egyetemek rektorainak 21. értekezletére. a négytagú delegációt dr. nagy károly, az akadémia levelező tagja, az ötvös lóránd tudományegyetem rektora vezeti. a kétnapos ülészak során a résztvevők - 72 egyetem vezetői - az egyetemek, a felsőoktatásban betöltött szerepéről tanácskoznak, valamint napirenden szerepel az egyetemi felvételek problematikája is. /mti/

--

11.05 rj

Tó1145

- 19 -

MIANT:
NOV 10-15 ig

bb. 32. időjárásjelentés

nj bs

1970. november 18.

a meteorológiai intézet jelenti november 18-án déli
12 órakor

felhős, enyhe idő

az ibériai-félszigeten át élénk, helyenként erős déli-
nyugati széllet, nedves, enyhe levegő áramlik a brit-szi-
getekre, franciaországba és ez már részben érinti skandi-
náviát, valamint a balti tenger vidékét. ezeken a terüle-
teken erősen felhős, esős az idő és a hajnali órákban többfe-
lé 10 fok feletti hőmérsékletet mértek. a következő 36 órában
közép-európa időjárását is az említett, enyhe, páradus levegő
határozza meg.

hazánkban kedden az északkeleti megyékben borult, máshol
változóan felhős volt az ég és 2-5 órán át sütött a nap.
a tisztulton napközben többfelé esett az eső, a lehullott eső
mennyisége általában már 5 mm alatt maradt, de nyíregyházáról
8, egerből 9 mm-t jelentettek. a hőmérséklet csúcserőke észak-
keleten 4-8, máshol 8-12 fok között alakult. szerdán hajnalban
az északi megyékben -4, 0, az ország déli részében 0- plusz 4 fokig
hűlt le a levegő. délelőtt jobbra felhős idő volt, a hőmérséklet
11 órakor délnyugaton 8-13, máshol 1-7 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,2 fok volt,
1,0 fokkal magasabb a sokévi átlagnál

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok volt, a tenger-
szintre átszámított légnyomás 762 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős páráns, enyhe idő. elsősorban északnyugaton
többfelé esővel.
hőmérséklet, később megélénkülő déli, délnyugati szél.
az éjszakai lehűtés főként nyugaton gyengül.
várható legátacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 2-7, északkeleten
négy-két helyen talajmenti fagy.
legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 10-15 fok között.

a duná vizállása budapestnél: 255 cm

/mti/

12.55 nj

10/13/70

- 20 -

bb 33. fock jenő fogadta a török külügyminisztert - folytatód-
tak a magyar-török tárgyalások

t fe/gk zs bh bs

1970. november 18.

fock jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szerdán
hivatalában fogadta ihsan sabri caglayangil török külügyminisz-
tert, aki péter jános külügyminiszter meghívására hivatalos lát-
ogatást tesz magyarországon. a látogatásnál jelen volt péter
jános külügyminiszter, zágor györgy, hazánk ankarai nagykövete,
továbbá ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete
és octay iscen iscen nagykövet, a török külügyminisztérium tájékoz-
tatási főosztályának igazgatója.

a szívélyes eszmecsere során áttekintették a két ország
kapcsolatait érintő kérdéseket, valamint az időszerű nemzetközi
problémákat.

a török külügyminiszter ezután megtekintette a parlamentet,
majd ezt követően folytatódottak a magyar-török tárgyalások a kül-
ügyminisztériumban./mti/

--

bb 36. a kongresszus tiszteletére - határidő előtt 60.000
tonna tüzifa budapestnek

vid kz bh bs

1970. november 18.

az idei hatvanezredik tonna tüzifát küldték el szerdán a
fővárosba a vértesi állami erdőgazdaság dolgozói, s ezzel
teljesítették egy újabb budapesti vállalkozásuk szempontjából jelen-
tős vállalkozásukat. a gazdaság dolgozói arra tettek ígéretet,
hogy november első felében teljesítik az egész évre vállalt
szállítási kötelezettségüket. tavaly ugyanis már november ele-
jén leesett az első hó, s emiatt attól kezdve csak igen nehéz körül-
mények között és a szokottnál lényegesen kevesebb tüzifát tudtak
szállítani a lakosságnak. ennek megoldására az idén nagy erő-
feszítéseket tettek aállítás gyorsítására. új fakitermelő gé-
peket állítottak munkába és soron kívül 20 csehszlovák gyártmányu
tehergépkocsit is vásároltak. a pártkongresszus tiszteletére a
gazdaság dolgozói a vasutasokkal közösen nemrégiben ünnepi mű-
szakot is tartottak és tüzifával megrakott irányvonatokat indí-
tottak budapestre.

nemcsak a fővárosba küldték el határidő előtt a tüzelő-
anyagot, hanem a székesfehérvári és a győri tüzépnek is elszállí-
tották már az egész évre vállalt mennyiséget. ezzel együtt ösz-
szesen 74.000 tonna tüzifát szállítottak a lakosságnak./mti/

--

13.00 bh

10/13/70

- 21 -

k

WANT:
NOV 10-15 ig

bb 34. a kongresszusi versenyben gyorsabban épülnek az egyedi nagy beruházások

i sb/tr 1e bh bs

1970. november 18.

a 31-es építőipari vállalat dolgozói a népgazdaság számára fontos egyedi nagyberuházások építésének meggyorsítását állították kongresszusi versenyfelajánlásaik központjába. több mint 500 millió forintos programot, teljes vállalati feladatnak kétharmadát jelenti ugyanis 17 egyedi nagyberuházás építése. a munkálatokat azonban - főleg az első félévben - gyakran késleltették anyagellátási nehézségek és munkaerőgondok, s így a kongresszusi versenyben több építkezésen a lemaradás pótlását vállalták.

beremenden 15 vállalat szocialista együttműködési szerződésének műszaki feltételeit teremtettk meg a 31-es építők. most már ugyanis bizonyosra vehető, hogy az év végéig előrt 148 millió helyett 160 millió forintos építési programot teljesítenek, így a társvállalatok is hamarabb kapnak munkaterületet, s a közös felajánlás szerint az évi egymillió tonna cement előállítására tervezett gyár 1973 helyett 1972-ben megkezdheti a munkát. a gagarin hőerőmű nagy hűtőtornyainak építésénél mintegy 10 millió forint értékűvel több munkát végeztek a 31-es vállalat dolgozók. az algyői olajmező beruházási munkáinál pedig sikerült pótolni azt a többhetes kiesést, amellyel a tiszavölgyi árvíz hátráltatta az építkezést.

a kongresszusi felajánlások teljesítésével - több mint 100 szocialista brigád és a szocialista munkahely címért küzdő 30 építésvezetőség dolgozói - végeredményben csaknem 30 millió forint értékű munkával tetézik meg az egyedi nagy beruházások ezévi építési programját.

a kongresszusi verseny lendületével kezdték meg újabb nagy beruházások előkészítését is. e hónap végéig hozzáfognak az évi 1.3 millió tonna kapacitásúra tervezett hejőcsabai cementgyár építési területének rendezéséhez, a felvonulási épületek felállításához. a vállalat műszaki osztályain azt a munkaszervezési programot állítják össze, amelynek alapján a jövő év tavaszán megkezdik budapest negyedik házgyárának építését. /mti/

- 22 -

13.10 bh

bb. 35. a kongresszus tiszteletére: 12.200 tonna kénsav terven felül vid/kz/rj bs

1970. november 18.

a szolnoki tiszamenti vegyiművekben szép termelési sikereket értek el a x. pártkongresszus tiszteletére. a három kénsavgyár szocialista brigádjai eredetileg négy ezer tonna kénsav terven felüli előállítását vállalták. ezt később újabb négy ezer tonnával megtoldották, hogy az árvíz miatt kiesett nemzeti jövedelem pótlásához is hozzájáruljanak. adott szavukért becsülettel helytálltak: vállalt nyolc ezer tonna helyett már eddig tizenkétezerkétszáz tonna kénsavat állítottak elő az előirányzaton felül.

a két szuperfoszfát gyártó üzem az év első felében nehézségekkel küzdött. az árvíz, a vasuti szállítás nehézségei miatt a kész műtrágyát nem tudták elszállítani, s emiatt csökkentett ütemű termelésre kényszerültek. a két gyár dolgozói a kongresszus tiszteletére azt vállalták, hogy a lemaradást behozzák. a legfrissebb értékelések szerint a mintegy husz ezer tonna kiesésből eddig tizennégy ezer tonnát pótoltak, s így most már biztosra veszik, hogy az év végéig a még hiányzó öt-hat ezer tonna szuperfoszfátot is elkészítik.

a gyár erőműve arra vállalkozott, hogy a terven felüli termékek előállításához az átlagosnál három százalékkal több energiát szolgáltatnak. ezt az ígéretet az erőmű dolgozói túlteljesítették: 15.3 százalékkal több villamosenergiát adtak. jelentős a karbantartók teljesítménye is, akik az évi nyolcvannyolc millió forintos költségből három millió forint megtakarítására vállalkoztak. a porfesték üzem kollektívája elhatározta, hogy a november 21-én szabadszombaton kongresszusi műszakot tart. ezen a napon hét főtől különösen keresett terméket készítenek az ünnepi műszak munkabéréből a szolnoki gyógypedagógiai intézet részére vásárolnak taneszközöket. /mti/

13.10 rj

Tó1345

--

- 23 -

WANT:
NOV 10-15 ig

bb. 37. a kongresszus tisztelatóra - teljesítette vállalását a szegedi konzervgyár

vid/kz/rj bs

1970. november 18.

a szegedi konzervgyár dolgozói eleget tettek a vállalati eredmény-terv 2 százalékos túlteljesítésére vonatkozó kongresszusi felajánlásuknak, sőt némileg már többet is tettek annál: a vállalatnak megfelelő 840 000 forint helyett 926 000 forint a nyereségtöbbletük.

annak idején az állami díjjal kitüntetett vosztek brigád tagjai kezdeményezték ezt a felajánlást, hogy hozzájáruljanak az árvíz okozta anyagi veszteségek csökkentéséhez, a nemzeti jövedelem gyarapításához. a vállalat kollektívája a vállalatnak az előirányzottnál kisebb létszámmal, a termelékenység emelésével, jó anyaggazdálkodással, maximális szervezettséggel tett eleget, az utóbbira jellemző, hogy nemcsak a gyártási folyamatokat, hanem a termeltetést is szinte óramű pontossággal szervezték meg. a vidéken nagy mennyiségben termelt őszibarack begyűjtését, feldolgozását úgy oldották meg, hogy közvetlenül a termelőszövetkezetekkel kötötték szállítási szerződéseket. ennél figyelembe vették a termelt fajtákat, azok tulajdonságait, érési idejét, sőt, s eszerint dolgozták ki a közös ütemterveket a szállításra, átvételre, így folyamatos nyersanyagellátás mellett mindig egységes fajta és friss őszibarackot dolgoztak fel, összesen félezer vagonnal, sokszorosát a korábbi évek átlagának.

ugyanakkor közvetlen kapcsolatot teremtettek az árvízjárat szennyezett marosmenti közös gazdaságokkal is. a megállapodások szerint nagymennyiségű késői zöldbabot termeltettek a víztől éppen csak felszikkadt területen. így kölcsönösen csökkentették az árvíz okozta veszteségeket: a tsz-ek biztos vevőre találtak, a gyár pedig túlteljesíthette főzelékfeldolgozási tervét.

az üzem esedékes évi tervét túlszárnyalva eddig 5000 vagon különböző konzervet készített. vállalták, hogy az éves tervet mintegy félezer vagon áruval-, a vállalati eredménytervet pedig körülbelül egymillió forinttal teljesítik túl. /mt/

- -
- 24 -

13.15 rj Tb 1345

bb 38. elkészült a szegedi biológiai kutatóközpont főépülete
vid kz bh hgy 1970. november 18.

fontos szakaszához érkezett a magyar tudományos akadémia negyedmilliárd forintos beruházással készülő szegedi biológiai kutató központjának építkezése: megkezdték a kilencszintes főépület műszaki átadását. ebben kap majd helyet a genetikai, a növényélettani, a biofizikai és a biokémiai kutató intézet. az impozáns épület szomszédságában ugyancsak elkészült a nagy műhelycsarnok, ahol a kutatásokhoz szükséges műszereket, eszközöket készítik, javítják. később épül fel a nemzetközi kongresszusok rendezésére is alkalmas előadóterem, az izotóplaboratóriumok tornya, valamint a kísérleti üvegházak.

hazánknak ez jelenleg legnagyobb tudományos beruházása. a magyar biológiai kutatások szegeden kialakult új centruma, 1974-ben kezd meg működését, s 1973-ra készül el teljesen. hozzávetőleg félezer tudományos kutató és más dolgozó tevékenykedik majd a telepen. többségüket a terveknek megfelelően már képezik a szegedi józsef attília tudományegyetemen, illetve az orvos-tudományi egyetemen. /mt/

- -

bb 39. külföldön is rangot szerzett a magyar paradicsom -
érnek az új nemesítésű hibridek

vid kz bh hgy

1970. november 18.

most gyümölcsözik a több mint két évtizedes paradicsom nemesítési munka a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézetben. a kutatók ma már a különböző kombinációk százait tartják nyilván, s használják fel a további keresztezésekhez. eddig tíz olyan fajtajelöltet találtak, amelyek érdemesek a nagyüzemi termesztésre, a választék bővítésére. kitűnően vizsgázott, köztermesztésben a korán érő, kemény bogyóju s jól szartható kecskeméti export fajta. az ipar számára is újabb fajta állítottak elő. ezek közül sokat már jövőre átadnak a köztermesztésnek. tulajdonságaik közül a legfontosabb, hogy a bőtermőség mellett új íz- és zamatanyagokkal rendelkeznek és gazdagabb a színanyaguk.

a nemesítés további feladata olyan gépi szedésre alkalmas fajta előállítás, amelyek egyszerre érlelik be termésüket, bogyók könnyen leválnak a kocsányról. az ilyen irányú igények kielégítésére már évek óta készülnek a kutatók. az idén érkeztek el addig, hogy ilyen tulajdonságokkal rendelkező fajtákkal, is ki tudják szolgálni a termelő gazdaságokat. a „premier” jövőre lesz. az intézet tenyészkertjén kívül kísérletképpen, a nagyüzemi gazdaságokban is helyet kapnak a gépi szedésre alkalmas hibridek.

/folyt. köv./

13.30 bh

Tb 140

- 25 -

WANT:
nov 10-15 ig

bb 39. /külföldön is... folyt./ bh

az utóbbi években külföldön is rangot szerzett a magyar paradicsom. a kecskeméti kutatók nemesítési munkája iránt nagy a külföldi érdeklődés. a környező államokon kívül sok afrikai ország kér kísérleti termesztésre magyar paradicsomfajtát./mti/

bb 40. Levéltárat kap kőszeg

vid kz bh hgy

1970. november 18.

kőszeg, egyik legjelesebb történelmi városunk, ismét levéltárat kap. a xiii. századtól 1952-ig működött ilyen intézmény a városban. az elmúlt 18 évben szombathelyen, a vas megyei állami levéltárban őrizték az egykori szabad királyi város rendkívül gazdag levéltári anyagát, amely csaknem nyolc évszázad helyi történelmét dokumentálja. a levéltár elhelyezésére a városi tanács megvásárolta kőszeg középkori belvárosának egyik legszebb épületét, az úgynevezett lábas-házat. a barokkház dupla árkádjával egyedülálló az országban. átalakítás után itt őrzik majd - többek között - a jurisich vár 1532-es bírságostromának eredeti naplóját, mátyás király levelét a szabad királyi városhoz, jurisich miklós, majd a kuruc idők gazdag levéltáranyagát. a levéltár igazgatójának bariska istván helyi tanárt nevezték ki./mti/

bb 41. zeneiskola a „trombitás-dinasztiák,, falujában

vid kz bh hgy

1970. november 18.

a bajai liszt ferenc állami zeneiskola új kihelyezett tagozatot nyitott madaras községben. az új falusi zeneiskola egyenlőre fúvószenesi tagozattal működik, mivel eziránt legnagyobb az érdeklődés. madaras közismerten a „trombitás-dinasztiák,, települése: apáról fiúra szállnak a sárgaréz hangszerek. a helyi uttörő fúvós zenekar sikerrel szerepel a különböző megyei és országos rendezvényeken. az iskolai oktatással magasabb szintre kívánják emelni a faluban a népszerű hangszer legifjabb „mestereinek,, zenei műveltségét./mti/

13.35 bh

TOH45

- 26 -

bb. ré. új művelődési ház épül a diósgyőri nagyüzemek dolgozóinak

vid/kz/rj hgy

1970. november 18.

a múlt század utolsó éveiben építették fel a diósgyőr-vasgyári munkások üzemi lakótelepén a művelődési célokat is szolgáló „éttermet,, a faszervezetű, mintegy nyolcszáz főt befogadó, színpaddal, öltözőkkel ellátott épületet méretei és sivatásága miatt a munkások csak „lovardának,, nevezték. a lenin kohászati művek lakótelepének korszerűsítése során a közelmúltban már le is bontották.

a munkáslakta kerület művelődési igényeinek kielégítésére, a miskolci városi pártbizottság kezdeményezésére, korszerű, új művelődési központ épül mintegy ötvenmillió forintos beruházási költséggel. mozgatható válaszfalakkal kisebb helyiségekre osztható ezer személyes nagyterem, klubok, szakköri helyiségek, játékszobák kapnak helyet benne.

a diósgyőri munkások új művelődési otthonához a szakszervezetek országos tanácsa valamint a vasas szakszervezet tizenötmillió forintot, az érdekeltek két nagyüzem - a lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár együttesen - huszonkettő, míg miskolc város tanácsa, huszmillió forinttal járul hozzá. a művelődési otthon helyét a gyári lakótelep szomszédságában jelölték ki./mti/

bb. 43. jóváhagyták pest megye településhálózat-fejlesztési irányelveit

vid/gö/rj kz hgy

1970. november 18.

a városépítési tudományos tervező intézet összeállította pest megye településhálózat-fejlesztési irányelveit. a nagyszabású programot szerdai ülésén tárgyalta meg a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a 6394 négyzetkilométer területű megye az ország legnépesebb közigazgatási egysége: 870.000-en lakják. a lakosság száma azonban - elsősorban a főváros vonzó hatására - várhatóan tovább növekszik, s 1985-re eléri az egymilliót, az ezredfordulóra pedig meg fogja közelíteni a 110.000 lakossal gyarapodik. a tervezők négy övezetre osztották a megyét. közülük a fővárost körülvevő agglomerációs övezet fejlesztését tartják a legfontosabbnak, a 45 községet magában foglaló gyűrű el-látását a főváros fejlesztésével összehangolt tervek alapján kívánják megoldani. a többi övezetben különböző fokú központok kialakítását javasolják. ezek gondoskodnának vonzáskörzetük mindenirányú ellátásáról. ilyen központnak javasolják vácot, gödöllőt, monort, dabast, ráckevét, ceglédet, nagykovácsot és nagykátát.

/folyt.köv./

13.35 rj

TOH45

- 27 -

WANT
nov 10-15 ig

bb. 43. / jóváhagyták pest megye... 1. folyt./rj

az irányelvek részletesen foglalkoznak a fejlesztés tényezőikkel és eszközökkel. a megfelelő szintű foglalkoztatottság biztosítására a ceglédi, a dabasi, a nagykátai és részben a volt szobi járásokban újabb üzemek telepítését tartják szükségesnek. ezzel jelentősen csökkenthetik a távolabbról a fővárosba ingázók számát is. a mezőgazdaság fejlesztési terveit elsősorban a megye és a főváros lakosságának ellátására, illetve annak további javítására alapozták. a legtöbb tennivaló az állattenyésztés területén lesz, mert az állatrüsséget száz holdanként 30 számos állatra kell emelni. a gyümölcsössterület nagysága nem változik. új telepítések helyett inkább a rekonstrukciót szorgalmazzák. a következő években épülő lakások túlnyomó többségét ugyancsak a központokban létesülő többszintes lakótelepekre javasolják. a végrehajtó bizottság az irányelvek elfogadása után jóváhagyta a ráckevei dunaági intéző bizottság szervezeti és működési szabályzatát. /mti/

bb. 44. 90 féle gyógynövény szabólcsból

vid/kz/rj hgy

1970. november 18.

a kelet-magyarországi tájon soha nem volt ilyen széleskörű gyógynövény-gyűjtés, mint az idén. iskolások és felnőttek járta rendszeresen a mezőket, s mintegy 90 féle gyógynövényt gyűjtöttek, s ebből eddig összesen 160 tonnát értékesítettek. a 90 féle gyógynövényből csaknem 120 féle gyógyszer készül majd. fellendülőben van a nagyüzemi gyógynövény termesztés is szabólcszatmár megyében. elsősorban a szivgyógyszerek egyik alapanyagát, digitáliszt, termesztik már nagy területen kulturában. /mti/

13.40 rj

Tóth

- 28 -

bb. 45. új gyermekkorház egerben

vid/kz/rj hgy

1970. november 18.

korszerű egészségügyi létesítménnyel gazdagodott eger. a régi kórházépület szomszédságában új kétemelates pavilonban 120 ágyas gyermekkorházat rendeztek be. a szomszédságában felépült az az ötemelates toronyház is, ahol az egri kórházak központi laboratóriuma és a heves megyei véradó állomás kapott helyet. az építkezésre mintegy husz millió forintot költöttek. /mti/

bb. 46. sajtótájékoztató az állami földnyilvántartás rendszerének korszerűsítéséről és a földtulajdoni adatok rendezéséről

t/jt/rj 1e hgy

1970. november 18.

az állami földnyilvántartás rendszerének korszerűsítéséről, hektárrendszerre való áttéréséről és egyes földtulajdoni adatok rendezéséről tájékoztatta az újságírókat szerdán a mém-ben dr. egri antal főosztályvezető. elmondta: korszerűsítik a nemzeti földvagyon „leltárát”, az állami földnyilvántartást, amely átfogó tájékoztatást ad a föld állagáról és a változásokról. a korszerűsítésre azért van szükség, mert a jelenleg használt földnyilvántartási mód többszáz éve alakult ki, és azóta is változatlan; az állami földnyilvántartás még ma is az elavult négyzetméter /kataszteri hold/ összesíti a földek területét. a tényleges birtokállapot főleg a zárt kertekben és balterületeken gyakran eltér a nyilvántartási adatoktól.

a kormányrendeletben előírt korszerű, métagrandszerű földnyilvántartásra 1972-ig országosan fokozatosan térnek át. körülbelül 10 millió tétel adatait kell átszámítani, ami a kataszteri tiszta jövedelem kiszámításával együtt több mint 30 millió be nyolult számtani műveletet jelent. a négyzetméter /hektár/ bevezetéséről a járási földhivatalok tájékoztatják a lakosságot és az érintett szerveket. az átszámítás után az új adatokat a községi tanácsházakon 15 napig közszemlére teszik ki. a régi adatokat ugyanakkor kivonják a „forgalomból”, a tsz-ek és az állami gazdaságok birtokiv másolatot kapnak gazdálkodási területük új adatairól. minden érintett földhasználónak lehetősége van arra, hogy megismerje földjének négyzetméterre /hektárra/ átszámított területét.

/folyt.köv./

13.47 rj

Tóth

- 29 -

WANT:
NOV 10-15 ig

bb. 46. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

a főosztályvezető elmondotta, hogy az új számítás szerint a személyi földtulajdon egy kataszteri holdas felső határa pontosan számított 5755 négyzetméter helyett, felkerekítve, hater ezer négyzetméter lesz. a 800-1600 négyszögöl közötti háztáji föld mértéke a kiszámított 2877-5755 négyzetméter helyett 3000-6000 négyzetméterre változik.

rendezik a földtulajdoni adatokat, mert - amint megállapították - sok esetben régen elhunyt személyek nevének vannak még ingatlanok, vagy pedig más okokból nem lehetett rendezni eddig a tulajdonviszonyt. a földhivataloknak kormányrendelet ad hatáskört arra, hogy egyszerűsített eljárással rendezzék az eltérő adatokat. a rendelet hatálya a zártkerti és belterületi földekre, valamint egyes külterületi földrészletekre terjed ki. a főosztályvezető felhívta a figyelmet, hogy a közös használatban lévő földek tulajdoni adatait a rendelet alapján nem lehet tisztázni, ezekre továbbra is a földtörvény rendelkezései vonatkoznak.

a földtulajdoni adatok rendezésére vonatkozó eljárás lényege a következő: ha a nyilvántartott tulajdonos élő és ismert személy, akkor a tulajdonjog átruházását elismerő nyilatkozata és a tényleges birtokos legalább 3 évi birtoklása szükséges a tulajdonjog rendezéséhez. amennyiben a nyilvántartott tulajdonos meghalt, vagy tartózkodási helye ismeretlen, akkor a tulajdonjog megszerzéséhez 10 évig kell birtokolni a földet. ha a nyilvántartott tulajdonos meghalt és a hagyatéki eljárást nem folytatták le, az igazolt örökös javára elismerhető a tulajdonjog, ha legalább 3 évig birtokolja a földet. az adatrendezést az illetékes járási földhivatal bonyolítja le, az érdekelteknek tehát nem kell külön kérelmezniük az eljárást. a rendezést megkezdése előtt legalább 30 nappal közzhírré teszik. az eljárás keretében a földhivatal megvizsgálja a nyilvántartási adatokat, valamint a tényleges birtokállapotot és tisztázza az eltérések okait. a járási földhivatal adatrendezési eljárása illeték- és költségmentes. /mti/

- 30 -

13.55 rj Tóth

bb 47. máriássy félíxet választották a cílect elnökéve

1 sz6/ir zs bh hgy

1970. november 18.

a film- és televíziós főiskolák nemzetközi szervezete, a cílect a franciaországi vichy-ben a napokban tartott közgyűlésén máriássy félíxet, a színház- és filmművészeti főiskola tanárát, filmrendezőt választotta meg a nemzetközi szervezet elnökévé. /mti/

bb 48. rendelkezés a gazdálkodó szervek egymás közti fizetéseinek biztosítékairól

t v/fk 1e bh hgy

1970. november 18.

szerdán megjelent a magyar közlönyben a magyar nemzeti bank elnökének rendelkezése a gazdálkodó szervek egymás közti fizetéseinek biztosítékairól. a rendelkezésre azért volt szükség, mert a vállalatoknál és egyéb gazdálkodó szervezeteknél súlyos pénzellátási zavarokat okoz, ha más gazdálkodó szervektől járó követeléseiket nem kapják meg a megállapodás szerinti időben, illetve a jogszabályban előírt 30 napon belül. a nehézségek továbbgyűrűzhetnek, mert aki nem jut hozzá követeléséhez, esetleg éppen emiatt nem tud fizetni másoknak. a vállalatok nemegyszer tudatosan meg is szegik fizetési kötelezettségeiket azért, hogy így törvényellenesen növeljék pénzforszáikat.

az államtitkári rendelkezés a bankok szolgáltatásaként bevezeti a bankgaranciák rendszerét és szélesíti az előzetes fedezetbiztosítási lehetőségeket. ezzel lehetővé teszi, hogy a szállítók már a szerződések megkötésekor biztosítékokat szerezhessenek jogos követeléseik időben való megszerzésére.

a bank a garancia elvállalásával kötelezi magát arra, hogy ha az adós fél nem fizet időben, helyette - a garancialevélben meghatározott feltételek szerint - kiegyenlíti számláját. garanciát természetesen csak bankhitelben részesíthető hitelképes gazdálkodó szervekért vállalhatnak a bankok. a szállítási szerződést kötő felek megállapodhatnak abban, hogy milyen feltételek mellett fizethet a bank a kötelezett helyett. /folyt. köv./

- 31 -

14.00 bh

Tóth

bb 48. / rendelkezés a ... folyt./ bh

a fedezetigazolás arra szolgál, hogy a kötelezett bankszámla követeléséből, vagy szabad hitelkeretéből a fizetéshez szükséges fedezetet a bank zárolja, s ebből teljesítse az esedékes fizetést, a garanciavállalást és a fedezetigazolást a fizetésre kötelezett bankszámlatulajdonos kérheti.

a rendelkezés szerint a gazdálkodó szervek egymásért is vállalhatnak kezességet, ilyen esetben azonban - ha a kezes más helyett fizet - az ebből eredő követelését 30 napon belül köteles érvényesíteni./mti/

..-

bb 49. felavatta első vidéki üzemét a budapesti vegyiművek

vid kz bh hgy

1970. november 18.

az északbaranyai hidason vegyipar foglalja el a bányászat helyét: a budapesti vegyiművek itt avatta fel **Szerdán** első vidéki üzemét. hidason nemrég szűnt meg a bányászat, s gazdaságtalan termelés miatt a mecseki szénbánya fokozatosan leállítja a brikett termelést is, mivel a feldolgozáshoz szükséges szenet más területekről kell ideszállítani, a brikettgyár felszabaduló épületeit megvásárolja a vegyiművek és átveszik az üzem teljes létszámát is, mégpedig úgy, hogy semmiféle anyagi károsodás nem éri a dolgozókat.

az elsőként átvett, többszintes üzemépületben növényvédőszerrel állítanak elő, egyelőre csak harminc ember dolgozik. jövőre megduplázzák a létszámot és a tervek szerint több mint 20 millió forint értékű talajfertőtlenítő növényvédőszerrel készítenek. 1972 végéig 100 millió forintot költenek vegyiüzem fejlesztésére. hidásra költözik a fővárosból a korszerűsített, bővített csont és bőrenyógyár is. a tíz-tizenöt éves távlati terv szerint ezer embert foglalkoztató vegyipari üzeme lesz hidasnak. /mti/

..-

bb 50. 444 személyautó a csütörtöki és a pénteki gépkocsinyereménybetétkönyv sorsolásán

1 kf/kf ie bh hgy

1970. november 18.

az országos takarékpénztár november 19-én és 20-án budapesten a láng gépgyár xiii. kerületi művelődési központjában rendezte a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 38. sorsolását. a két-napos huzáson összesen 444 személyautó talált gazdára.

/folyt. köv./

- 32 -

14.10 bh

Tóth

bb 50. / 444 személyautó... folyt./ bh

csütörtökön délután a budapesten váltott betétkönyvekre 197, pénteken délután a vidéki könyvekre 247 személygépkocsit sorsolnak ki. az ötezer forintos könyvek szerencsés tulajdonosainak 304, a tízezer forintosokénak pedig 140 nyereményautó jut.

a huzáson a július 31-ig váltott és október 31-én még forgalomban volt ötezer- és tízezer forintos nyereménybetétkönyvk vesznek részt./ mti/

..-

bb. 51. ápisz vevőszolgálat - ujdonságok az év végi vásárra

t/kf/rj ie x hgy

1970. november 18.

az ápisz új szolgáltatásáról, caucsforgalmi felkészüléséről tájékoztatta szerdán a sajtó képviselőit miklós lászló áruforgalmi főosztályvezető.

az ápisz idei forgalma minden eddigi rekordot meghaladva eléri a 480 millió forintot, s ehhez hozzájárul, hogy jól felkészülten várják az év végi caucsforgalmat. az ajándékozási szezonra a hagyományos cikkek mellett igyekeztek néhány ujdonságot beszerezni. ilyen egyebek között a díszdobozos garnitúra, amelyben műbőrrel bevont íróelőkészlet, gázöngyújtó és kezelő gomb van. az ajándékvásár egyik sztárja bizonyára az angol sheaffer töltő- és golyóstoll lesz. kapható ezenkívül a világhírű amerikai waterman toll is. hasznos ajándék a tixo-roller, amely itatás-szerű gurigájával pillanatokon belül eltünteti a sötét ruhára tapadó szennyeződést, bolyhokat.

a vállalat - valóban a lakosság szolgálatára érdekében hiszen nem bevétellel, hanem többletmunkával jár - hétfőtől bevezeti vevőszolgálatát. megoldhatatlan ugyanis, hogy mindenfajta cikk mindig, minden boltban megtalálható legyen, bár hiánycikké jóformán nincsen a vállalatnak, valamelyik üzletében akad a másutt hiába keresett áruból. a vevőszolgálat - a 229-630-as telefonszámon hívható - a bejelentés után felkutatja a keresett cikket és értesíti a vásárlót, hol veheti azt meg. a vállalat vezetői utasították a szolgálatot, hogy a hiányzó cikket, még ha filléres is, mindenképpen fel kell kutatni. /mti/

..-

k14.15 rj

Tóth

- 33 -

bb 52. rendelet a városi és községi hozzájárulásról

1 sz/gg 1e bh hgy

1970. november 18.

a magyar közlöny 99. számában a községi és városi hozzájárulásról megjelent pénzügyminiszteri rendeletről az mti munkatársa a pénzügyminisztériumban a következő tájékoztatást kapta.

- a tanácsok területén működő minden vállalat - tehát az állami nagyvállalatok is - 1971-től adózatlan nyeresége 6 százalékkal járul hozzá a tanácsok költségvetéséhez, illetve fejlesztési alapjaihoz.

a rendelet kiterjeszti a községi és városi hozzájárulást a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre is. ezt az indokolja, hogy a termelőszövetkezetek csak úgy, mint a vállalatok, igénybe veszik a kommunális, egészségügyi és kulturális létesítményeket, illetve szolgáltatásokat. a szövetkezeti hozzájárulás mértéke a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél a bruttó jövedelem egy százaléka, a bruttó jövedelem a ténylegesen elszámolt bérköltség és a mérleg szerinti nyereség együttes összege.

a pénzügyminiszter rendelete egyben intézkedik arról, hogy a kommunális adó ezzel egyidőben megszűnjék. a kommunális adó általában azoknál a vállalatoknál jelentett eddig aránytalan megterhelést, amelyek munkaigényes termékeket állítottak elő. ezt az adót ugyanis a vállalatoknak a fejlesztési alapról kellett fizetniük, de mértékét a vállalati bérköltséggel arányosan határozták meg, általában a bérköltségek 2 százalékában. így a munkaigényes termékeket előállító vállalatoknál a kommunális adó 1 felhasználható fejlesztési alapot számottevően csökkentette.

a városi és községi hozzájárulás bevezetése a tanácsoknak olyan bevételi forrást jelent, amely szoros érdekközösségre vonja őket a területükön működő összes és bármilyen szektorhoz tartozó vállalattal. ez újabb lehetőséget ad arra, hogy a lakosság számára fontos - elsősorban kommunális, szociális, egészségügyi és kulturális - beruházásokat a jövőben koordináltan, közös erővel valósítsák meg.

a pénzügyminiszteri rendelet lehetőséget ad arra, hogy a városi és községi hozzájárulás fizetésénél a tanácsok végrehajtó bizottságai mérséklést, vagy mentességet adhassanak. a hozzájárulás fizetése alól egyébként mentesülnek azok a vállalatok és szövetkezetek, amelyeknél a tárgyévvel megelőző évben az összes dolgozók legalább 20 százaléka csökkent munkaképességű volt.

/folyt. köv./

14.33 bh

- 34 -

bb 52. /rendelet... folyt./ bh

az illetékes tanács végrehajtó bizottsága mérsékelheti, vagy teljes egészében elengedheti a lakosságjavító-szolgáltató, valamint háziipari tevékenységet végző vállalatok és szövetkezetek hozzájárulását. ez azok közé a preferenciák közé tartozik, amelyekkel a lakosság életkörülményeit könnyítő javító-szolgáltató tevékenységet segítik. a tanácsok kedvezményt adhatnak meghatározott, vagy meghatározatlan időre azoknak a vállalatoknak és szövetkezeteknek is, amelyek saját eszközeikből valósítanak meg a helyi lakosság érdekeit szolgáló egészségügyi, szociális és kommunális beruházásokat. /mti/

L részére

bb. 54. helyesbítés:

nj 1e hgy

1970. november 18.

a földadóról szóló pénzügyminiszteri rendeletről a lapok november 18-i számában megjelent hír a mezőgazdasági nagyüzemek földadófizetési kötelezettségére vonatkozik. az egyénileg gazdálkodók és a háztáji valamint illetményföldet használók földadófizetési kötelezettsége nem szűnik meg, ezt a jövedelemadóval összefüggésben külön szabályozzák. /mti/

vbb. 55. ötven állattenyésztési szakmérnököt képeznek évente mosonmagyaróváron

vid/kz/nj hgy

1970. november 18.

mosonmagyaróvári mezőgazdasági tudományi karának disztermében rendezett tanácsulást szerdán a keszthelyi agrártudományi egyetem. dr. belák sándor rektor és dr. kovács lászló rektorhelyettes előterjesztése alapján több fontos határozatot hoztak. jóváhagyták az egyesített egyetem új szervezeti szabályzatát, sor került a tanulmányi- és a vizsgaszabályzat reformálására. mivel az egyetem megkapta a doktoravatási jogot, megállapították, milyen témákban készíthetnek disszertációkat a doktorjelöltek. határozatot hoztak arra is, hogy az 1970-1971-es tanévtől kezdve a mosonmagyaróvári karon évente 50 állattenyésztési szakmérnököt képeznek. ők lesznek hivatottak az iparszerű tartásra berendezett korszerű szakosított állattenyésztő telepek irányítására.

az egyetemi tanácsülés határozatát jóváhagyás végett megküldte felügyeleti szerveinek. /mti/

14.45 nj 16 II²⁰

- 35 -

bb. 56. rendőrségi hírek

1/zs/rj zs hgy

1970. november 18.

Budapesten a XXII. kerületben a nagytétényi ut és a vörösmartyu utca kereszteződésénél egy 3-as autóbusz nekiütközött egy utasútszéli lámpaoszlopnak. A baleset következtében egy utas súlyos sérülést szenvedett, míg egy másik könnyebben sérült meg. Az anyagi kár jelentős a rendőrségi vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetet az autóbusz műszaki hibája okozta.

x x x

A VII. kerületben a Hársfa utca 23. számú ház egyik második emeleti ablakából ablaktisztítás közben kiesett és a helyszínen meghalt köteles Józsefné 66 éves nyugdíjas.

x x x

A megengedettnél gyorsabban vezetett körösladány és szeghalom között egy volán teherautót palotai János 25 éves gépkocsivező és elgázolta nagy Elek 59 éves és nagy János 67 éves tévész tagot. A két férfi olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. A rendőrség palotai Jánost őrizetbe vette.

x x x

Ittasan jogtalanul vett igénybe egy teherautót Ifj. Sümegi János 33 éves gépkocsivező, s a kocsival hétfő éjjel sődör szállított. Vele tartott Öccse, Sümegi György 25 éves tsz-tag is, aki szintén ittas volt. Kedden a kora reggeli órákban nagyvenyim község határában az uttesten holtan találták Sümegi Györgyöt. A rendőrségi vizsgálat eddigi megállapítása szerint a fiatalember halálát az okozta, hogy kiesett a teherautóból. Ifj. Sümegi János tagadja, hogy Öccse a teherautóból zuhant ki, bár a bizonyítékok ellene szólnak. A rendőrség Sümegi Jánost előzetes letartóztatásba helyezte, a baleset ügyében folytatják a vizsgálatot. /mti/

14.58 rj

- 36 -

bb 53. gyárvatás kaposvárott

vid/kz/tné/ny hgy

1970. november 18.

Dr. Herges Gyula kohó- és gépipari miniszter szerdán átadta rendeltetésének a finommechanikai vállalat új kaposvári gyárat. Megjelent az avató ünnepségen Németh Ferenc, a Somogy megyei pártbizottság első titkára és Böhm József, a Somogy megyei tanács vb elnöke. Ott volt Szakali József a budapesti 10. kerületi pártbizottság első titkára is. Az ő kerületében működik az új kaposvári Üzem anyavállalata.

Az új, több mint 400 embert foglalkoztató gyár kialakítására 53 millió forintot költöttek. Híradástechnikai nagyberendezéseket, mikrohullámú rendszereket és tv. átviteli berendezéseket ad majd piacra. Az avató ünnepségen felszólalt Németh Ferenc megyei- és szakali József kerületi első titkár, továbbá Szakali Géza, a finommechanikai vállalat vezérigazgatója is. Az ünnepség végén kitüntetések és jutalmak adtak át azoknak, akik az új gyár kivitelezésében kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. /mti/

bb 59. egyetem és erdőgazdaság együttműködése

vid/kz/tné/ny hgy

1970. november 18.

Együttműködési szerződést írt alá szerdán a Soproni Erdészeti és Falpari Egyetem a Bajai Állami Erdő- és Vadgazdasággal. A szerződés értelmében az egyetem hat tanzéke bekapcsolódik az erdő- és vadgazdálkodás korszerűsítésébe. A népgazdaság érdekelnek megfelelően fokozzák a Bajai gazdaság területén mind a nemes- mind pedig a hazai nyár termesztését. Korszerű gépesítéssel és erdőfeltárással növelik a termelékenységét és ezzel párhuzamosan a nyereséget. /mti/

bb 60. megyei honismereti aktíválás kecskeméten

vid/fm/ny hgy

1970. november 18.

A honismereti mozgalom kibontakozásának 10. évfordulója alkalmából szerdán aktíválást rendezett kecskeméten a hazafias népfront mellett működő megyei honismereti és helytörténeti bizottság, Kiskunság és a Bácska-vidék városából, falvaiból mintegy hetven vezető helytörténeti kutató, krónikáiról vett részt az aktíválásban. Kuczi Károly kalecsai kutató, a honismereti bizottság titkára értékelte az alföldi megyében egy évtized alatt elért országosan is elismert kutató-gyűjtőmunkát. Először hangzott el a munkásmozgalmi emlékek gyűjtésének eredményeiről, feladatairól is, majd kitüntető okleveleket nyújtottak át a honismereti munkában élenjáró aktivistáknak, akiknek először köszönhető, hogy a megyében már alig van olyan település, erdőgazdasági vagy ipari üzem, ahol nem irnak krónikát, vagy történetet. /mti/

15.30/ny

- 37 -

16¹⁵

bb 58. összeült a gyakorló orvosok első országos tudományos konferenciája pécsen - négy nap alatt 132 előadás hangzik el

vid/fm/ny hgy

1970. november 18.

pécsen szerdán összeült a gyakorló orvosok első országos tudományos konferenciája. a magyar orvostudomány történetében először kaptak ilyen jelentős fórumot a gyakorló orvosok, azaz a kórházakban és a klinikákon, az üzemekben és a körzetekben, rendelőintézetekben és a közegészségügyi állomásokon dolgozó szakemberek. a tanácskozásnak az a célja, hogy az ország minden részéről összesereglett orvosok közreadják azokat a tapasztalataikat, amelyekre a megelőzés és a gyógyítás során tettek szert, s ismertessék a gyakorlat által felvetett problémákat, mintegy témákat adva az elméleti intézetekben dolgozó kutató orvosoknak. a nagy érdeklődésre jellemző, hogy mintegy 800 vendég vesz részt a négynapos konferencián.

az orvostudományi egyetem aulájában tartott Unnepélyen a vendéglátó pécs nevében papp imre, a városi tanács vb. elnöke helyettese nyitotta meg a konferenciát. ezután dr. farádi lászló, az egészségügyi miniszter első helyettese, dr. kormos lászló, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtisztviselője, dr. téth károly, a magyar általános orvosok tudományos egyesületének elnöke és dr. boros béla, a pécsi orvostudományi egyetem rektora köszöntötte a vendégeket, s méltatta a tudományos tanácskozás fontosságát, jelentőségét.

a konferencia alkalmából kiállítások nyíltak az egyetem galériájában: a medicina könyvkiadó, az állami könyvterjesztő vállalat és a pécsi egyetemi könyvtár régi és új orvosi könyveket, a chinoin és az egyesült gyógyszerárugyár pedig a legújabb termékeit mutatta be.

a szombatig tartó konferencián 132 előadás hangzik el, amelyeknek központi témája: a betegségek aktív megelőzése a csecsemőkortól az öregkorig. a szorosan vett egészségügyi problémák mellett az előadók sok más témával is foglalkoznak, így például az öregedéssel, a balesetekkel, az alkoholizmussal, az üngyilkosságokkal, az urbanizációval. az előadások teljes anyagát a rendezőszerv - a pécsi városi tanács egészségügyi osztálya - könyvalakban kiadja. /mt1/

15.40/ny

-38-

E 16²²

bb 57. nemzetközi tanácskozás a tirisztornél - a magyar elektrotechnikai egyesület sajtótájékoztatója

t sb/fk/ny 1e

hgy

1970. november 18.

tizenöt országból több mint 100 külföldi és mintegy 300 magyar szakember vesz részt az 1. erőáramu elektronikai konferencián, amelyet november 25 és 27 között rendez a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület.

amint a rendező egyesület helyiségében szerdán délelőtt tartott sajtótájékoztatón elmondták, a három napos tanácskozáson 6 szekción 42 hazai és 30 külföldi előadás, valamint 6 téma-összefoglaló alapján vitatják meg az erőáramu elektronika terén elért legújabb eredményeket. ezek az eredmények a félvezetők és köztük is főleg a tirisztorok térhódításának köszönhetőek. a félvezetők családjának ez a legfiatalabb, különleges tulajdonságokkal rendelkező tagja elsősorban a fordulatszámok változtatására használható a legeredményesebben, mert feleslegessé teszi a sok hibaforrást rejtő mozgó alkatrészeket. a tirisztorok mosógépektől az erőművekig mindenütt megtalálják sajátos feladataikat. lehetővé teszik azt is, hogy a lakásokban a világítást a sötétség és a fényforrások összes teljesítménye között bármilyen erősségre be lehessen állítani, mint ahogy a rádió hangerejét szabályozzuk a visszacsatoló gombbal. /mt1/

bb 62. új ipari szakmunkásképző iskola nyírbátorban

vid/fm/ny hgy

1970. november 18.

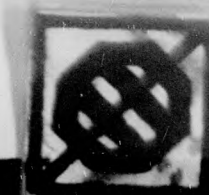
pápai béla, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője szerdán Unnepélyesen átadta rendeltetésének a nyírbátori új hatantermes ipari szakmunkásképző iskolát. az új intézmény felavatásával több mint ötszáz ipari tanuló oktatási problémáit oldották meg, mert eddig bérelt tantermekben tanultak a diákok. az iskola felépítésével befejeződött a harmadik ötéves tervben előirányozott ipari szakmunkásképző hálózat-fejlesztés szabcs-szatmár megyei programja, amelynek keretében a munkaügyi minisztérium anyagi támogatásával nyíregyházán, mátészalkán, tiszavasváriban, fehérgyarmaton, kisvárdán és nyírbátorban összesen 48 tanterem helyett 52 tantermet építettek fel és adták át rendeltetésének.

az előzetes program szerint a negyedik ötéves tervben 60 millió forintot kap a megye az ipari szakmunkásképzés fejlesztésére. a harmadik ötéves tervben az iskolai hálózat fejlesztése volt az elsődleges feladat, a következő szakaszban pedig a gyakorlati oktatás feltételeinek, valamint a tanulók szociális körülményeinek javítása kerül előtérbe. így az összeg nagyobb részét műhelytermek és kollégiumi helyek létesítésére fordítják és csak kisebb hányadát használják fel iskolai tantermek létesítésére. /mt1/

15.55/ny

-39-

E 16¹⁵

bb 61. rendelet a közterületek rendeltetéstől eltérő használatának engedélyezéséről

i sb/gk/ny 1e hgy

1970. november 18.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter rendeletben szabályozta a közterületek rendeltetéstől eltérő használatának engedélyezési eljárását. eddig a városi és községi tanácsok helyi intézkedéseikben külön szabályozták a közterület használatát, az új rendelkezés országosan és egységesen szabályozza az engedélyezés módját. előjáróban kimondja, hogy a közútra, a járdára, a közparkra, tehát a telekkönyv helyrajzi számmutatójában közterületként nyilvántartott belterületi földrészekre és az építményeknek - árkdok alatti járda, alul- és felüljárók stb. - közhasználatra átadott részére terjed ki az új intézkedés hatálya.

előírja a rendelet, hogy a rendeltetéstől eltérő használat-hoz engedélyt kell beszerezni. összesen 14 témakörben kell engedélyt kérni. többek között közterület- használati engedély szükséges a különféle utcai árusító pavilonok, fülkék, tömegközlekedési várakozóhelyiségek, üzemanyag-töltő állomások padok, tájékoztató táblák, közvilágítási lámpák, levélszekerények, totó- lottó ládák, építőállványok, építési törmelék, vendéglátóipari előkertek, alkalmi sport- és kulturális rendezvények létesítményeinek elhelyezéséhez. hogy ha tíz centiméternél mélyebben nyúlik a közterületbe, akkor az üzlethomlokzatot az üzleti védőtető, a kirakatszekerény, a hirdető berendezés és a cég-tábla elhelyezéséhez is engedélyt kell kérni. a film- és televíziófelvételek céljára igénybevett területek használatához is engedély szükséges. nincs szükség viszont engedélyre a közutak, járdák építési és fenntartási munkáinak elvégzéséhez szükséges terület elfoglalásához, a különféle uttartozékok, közlekedés-irányító berendezések elhelyezéséhez, a postai kábelek hibaelhárítási munkáihoz.

a közterület használatát a városi és községi tanácsok építésügyi hatósága engedélyezi, s egyúttal meghatározza, hogy a kérelmező mennyi díjat köteles fizetni a terület használatáért. a használati díjakról rövidesen irányelv- táblázatot közöl az építésügyi értesítő. a községi és városi tanácsok e táblázatot alapján határozzák meg a helyi közterület- használati díjat.

az új rendelet 1971. január 1-én lép életbe és rendelkezéseit az első fokon még el nem bírált államigazgatási ügyekben is alkalmazni kell. /mti/

16.05/ny

-40-

61 16⁴⁰

bb 66. budapest nevezetességeivel ismerkedett a török külügyminiszter

t fe/gg-ju zs hgy

1970. november 18.

ihšan sabri caglayangil török külügyminiszter szerdán - vendéglátói kíséretében - budapest nevezetességeivel ismerkedett. körútja során felkereste a régi török emlékeket, megtekintette a király fürdőt, leróttá kegyeletét Gül Baba sírjánál.

a külügyminiszter ezután a halászbástyáról gyönyörködött budapest látképében, megtekintette a mátyás templomot, s felkereste az első világháborúban elesett török katonák sírját a koma utcai temetőben. /mti/

--

bb 65. a 25. évforduló jegyében uttörő olimpiát rendeznek kékestetőn

vid/fm-ju hgy

1970. november 18.

a magyar uttörők szövetsége, valamint a magyar testnevelési és sportszövetség 1971. január 28-tól január 31-ig rendezi meg a kékestetőn a negyedik téli uttörő olimpia sí- és szánkóversenyének országos döntőit. - határozta el a versenyelőkészítő bizottság szerdán gyöngyösön tartott ülésén. elmondották, hogy a népszerű gyermekversenyeket amelyeken az ország valamennyi megyéje és a főváros legjobb gyermeksportolói vesznek részt - az uttörőszervezet fennállásának 25. évfordulója jegyében bonyolítják le. a versenynek az a célja, hogy járuljon hozzá az uttörő honvédelmi neveléséhez, segítse a magyar sísport utánpótlásának nevelését. a negyedik téli uttörő olimpia megnyitó Ünnepségre gyöngyösön kerül sor. /mti/

--

bb 63. köszönetnyilvánítás

gk-ju hgy

1970. november 18.

csatári józsef ezredes elhunytával mindazoknak az elvtársaknak, akik fájdalomunk enyhítésére részvétüket nyilvánították és utolsó útjára elkísérték, ezúton mondunk köszönetet. - csatári család. /mti/

--

16.05/ju

-41-

61 16⁵²

bb 64. aláírták a magyar-spanyol hosszlejárati gazdasági megállapodást

t sz/mm-ju 1e hgyn

1970. november 18.

Szerdán a külkereskedelmi minisztériumban a november 10-én budapesten megkezdett tárgyalások eredményeként dr. Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és Nemesio Fernandez Cuesta kereskedelemügyi államtitkár aláírta az első magyar-spanyol hosszlejárati gazdasági megállapodást. az aláírásnál jelen volt Marjai József külügyminiszterhelyettes. ott volt Carlos Gamir Pietro meghatalmazott miniszter, a budapesti spanyol konzuli és kereskedelmi képviselőlet vezetője.

A megállapodás 1971 január 1-től öt évre szabályozza a két ország kapcsolatait. az egyezmény kiterjed az árucseréforalomra, a hajózásra, a légi és üzti közlekedésre, valamint a gazdasági és műszaki kooperációkra. a megállapodás előírja, hogy a kölcsönös fizetéseknel az eddigi kétoldalu elszámolásokról 1973 január 1-től a konvertibilis devizában történő fizetésekre térnek át.

Spanyolország viszonylag széleskörű diszkrimináció-mentes, szabad bevittelt biztosít a magyar áruk számára, így az 1971-re megállapított árulisták csupán a még mennyiségi korlátozás alá eső termékekre jelölnek meg növelt előírásokat. a magyar külkereskedelem többek között mezőgazdasági cikkekhez, főleg élelmiszereket / hus- és tejtermékeket /, gyógyszeripari alapanyagokat és készítményeket, textilákat, valamint gépipari termékeket szállít Spanyolországba, ahonnan cserébe szinesfémeket, bört, parafát, déligyümölcsöt, vegyipari termékeket és gépeket vásárol. 1970-ben a két ország közötti árucseréforalom összértéke megközelíti a 20 milliárd dollárt.

az aláírás után adott nyilatkozatában Nemesio Fernandez Cuesta államtitkár hangsúlyozta, hogy az egyezmény széles keretet biztosít a kölcsönös gazdasági kapcsolatok kiépítéséhez, illetve fejlesztéséhez. mivel a két ország hivatalos kapcsolatai még nem kielégítőek, különösen fontos a kölcsönös, mélyreható tájékoztatás, a kereskedelmi lehetőségek jobb megismerése. ehhez a mostani megállapodással megnyílt az út, de kétségtelenül nagymértékben elősegítheti ezt a két ország hivatalos konzuli és kereskedelmi képviselőleteinek kölcsönös megalakulása. a képviselőletek nagymértékben elősegíthetik a mélyrehatóbb, szélesebb körű kapcsolat kiépítését.

/ folyt. köv. /

16.15/ju

-42-

bb 64. / aláírták... 1. folyt./-ju

Nemesio Fernandez Cuestát budapesti tartozkodása során fogadta Marjai József külügyminiszterhelyettes, földvári László közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, valamint Fekete János, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese.

Nemesio Fernandez Cuesta államtitkár szerdán elutazott budapestről. /mti/

bb 70. bélyegárverés

fk-ju 1e hgy

1970. november 18.

A magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége vasárnap a Hotel Ifjúságban / Budapest 11. kerület, Zivatar utca 1. / bélyegárverést rendez. a 10 órakor kezdődő árverésen régebbi és újabb, magyar és külföldi bélyegek és levelek kerülnek értékesítésre. a belépő díj 5. - forint. /mti/

bb 68. forgalomkorlátozás az Üllői úton

1 pr/fk-ju hgy

1970. november 18.

A budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönseget, hogy szombaton 18 órától vasárnap 24 óráig - a Ferenc körúti gyalogos aluljáró építkezésével kapcsolatos munkálatok miatt - az Üllői úton a Nagyvárad tér és a Kálvin tér között szüneteltetik a villamosközlekedést. a forgalomkorlátozás ideje alatt a 42-es villamosok a Tóth Árpád utcai végállomás és a Nagyvárad tér, az 52-esek részben a Kispesti villany tőlep és a Nagyvárad tér, részben a Marx tér és a Móricz Zsigmond körút, a 63-asok pedig a János kórház és a Madách tér között közlekednek. a Nagyvárad tér és a Kálvin tér között, illetve az éjszaka közlekedés 52-es villamos helyett a Nagyvárad tér és a Marx tér között villamospótló autóbuszokat közlekedtetnek. /mti/

16.20/ju

-43-

61 02
6 17

bb 67. elismerés az árvízi építőtáborok fiataljainak - dr. vajó péter nyilatkozata a nyári önkéntes táborok munkájáról, eredményeiről

1 pr/mm/ny zs hgy 1970. november 18.

tizenkét esztendője segítik a népgazdaságot a kiesz nyári önkéntes építőtáborai, de még soha, egyetlen esztendőben sem kértek részt annyian ebből a vállalkozásból, mint az idén - alapította meg dr. vajó péter, a kiesz központi bizottságának titkára, aki az mti munkatársának kérésére összegezte az építőtáborozások 1970-es tapasztalatait.

- 1970-ben 37 központi és 5 egyetemi építőtábor nyílt az ország különböző vidékein, s több mint 30 ezer egyetemista, főiskolás és középiskolás vállalt részt a nyári feladatok megvalósításában. az idén a lányok voltak „kapósabbak”, 27 bács, baranya, pest, somogy, szolnok és veszprém megyei tábort népszerűsítették be, segítkezve a növényápolásban, a gyümölcszedésben. a fiúk ut- és csatornapikezeseken, vasúti rekonstrukciókban dolgoztak. feladataikat 107 százalékra teljesítették 1 millió 970 ezer munkájával megmozgattak 108 ezer köbméter földet, megépítettek 6 kilométernyi csatornát és 10 kilométer utat, elkészültek 830 ezer négyzetméter tereprendezéssel, leszedtek, osztályoztak és csomagoltak 66.150 mázsa gyümölcsöt és zöldséget, 8 millió tőke szőlőt kötözték, csonkoltak, s hozzávetőlegesen 8 ezer katasztrális holdon végeztek időszerű földmunkákat. táboraink vonzerejét jól példázza, hogy 5.300-an második, 1.200-an harmadik nyarukat töltötték munkával.

- külön szeretnék szólni azokról a fiatalokról, akik az országot sújtó páratlan természeti csapás, az árvíz következményeinek felszámolásából vették ki részüket. hét árvízi építőtáborunkban - tivadaren, jánkajtison, menteleken és csengeren - több mint 16 ezren dolgoztak egészen október 1-ig, munkálkodtak 1.500 lakóház felépítésén. nem kis részük volt abban, hogy télelőre minden családnak legalább egy fűthető szobát hoztak tető alá. hatezer egyetemista vett részt az építőanyagszállításban, segítette a gyors vagonkirakást, többezren mentették csongrádban a gátakat, s még felhasználható homokzsákokat. több ezerre tehető azoknak a csoportja, akik téglagyárakban segítkeztek a megnövekedett építőanyagszükséglet kielégítésében. /mti/

16.45/ny

--

-44-

bb 69. a magyar- török tárgyalásokról

fk/ny zs hgy 1970. november 18.

a magyar távirati iroda tudósítójának értesülése szerint a külügyminiszteri tárgyalások második napján a kétoldalu kapcsolatokat tekintették át. a két delegáció azt a hasznos eszmecserét folytatta, amely focik Jenő miniszterelnök és caglayan-gil külügyminiszter között a magyar népköztársaság és a török köztársaság államközi kapcsolatainak fejlesztéséről a török külügyminiszter szerda reggeli látogatásakor lefolyt. mindkét fél nagy figyelmet szentelt a gazdasági kapcsolatoknak. péter jános külügyminiszter rámutatott: külpolitikai alapelvünk, hogy a különböző rendszerű országok gazdasági kapcsolatainak fejlesztését szorgalmazzuk. fontosnak tartjuk az ipari termelési együttműködés szélesebb útjainak kimunkálását. a külügyminiszterek a kulturális együttműködést illetően kölcsönösen hangsúlyozták: szükségesnek tartják a közös múlt közös tanulmányozását, a törökországi magyar és a magyarországi török műemlékek ápolását, megóvását, s általában a kulturális kapcsolatokat fejlesztését. /mti/

--

bb 71. losonczy pál,

tr/ny zs la 1970. november 18.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét a kha-khan köztársasági elnöknek, a pakisztáni természeti katasztrófa miatt. /mti/

--

bb 72. asztalos lajos

gk/ny la 1970. november 18.

kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével szerdán magyar delegáció utazott indiába az új-delhiben rendezett magyar híradástechnikai kiállítás megnyitására. /mti/

--

bb 73. pavol bahyl,

gk/ny ie la 1970. november 18.

a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi iparügyi bizottságának elnökhelyettese szerdán budapestre érkezett, hogy kooperációs tárgyalásokat folytasson a kohó- és gépipari minisztérium vezetőivel. /mti/

--

16.45/ny

-45-

6 14 20

bb. 74. Losonczi pál fogadta a török külügyminisztert

fe fe gk/zs/il la

1970. november 18.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke szerdán délután hivatalában fogadta ihsan sabri caglayangil török külügyminisztert. a látogatásnál jelen volt péter jános külügyminiszter és zágor györgy, hazánk ankarai nagykövete. ott volt ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete és octay iscen nagykövet, a török külügyminisztérium tájékoztatási főosztályának igazgatója.

a látogatás alkalmával eszmecsere folytattak a két ország kapcsolatairól és az időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

bb. 75. magyar szellemi export japánba - életbelépett a transzelektro és a mitsubishi licenc-szerződése

t sz/mm/e ie la

1970. november 18.

a transzelektro külkereskedelmi vállalat szerdán értesítést kapott tokióból, hogy november 17-én életbe lépett az egyik legnagyobb japán nehézipari céggel, a mitsubishi heavy industries ltd.-vel korábban kötött licenc-szerződése, amelynek értelmében a mitsubishi kizárólagos jogot nyert a világhírű heller rendszerű légkondenzáció berendezések gyártására és eladására japánban, s nem kizárólagos jogot kapott - néhány ország kivételével - az egész világon. a licenc-szerződéssel a japán cég természetesen jogot nyert a magyar találmányt védő számos külföldi szabadalom használatára és rendelkezésére állnak a légkondenzáció-rendszerrel kapcsolatos tervek is, együttesen az évtizedes hazai és külföldi tapasztalatokkal. /mti/

bb. 76. részvétléviret pakisztánba

i tf/tm/e zs la

1970. november 18.

az országos béketanács elnöksége táviratban fejezte ki mély megrendülését és együttérzését a pakisztáni békebizottságnak a bengáli öbölben történt szörnyű természeti katasztrófa miatt. ugyancsak táviratot küldött a pakisztáni afro-ázsiai szolidaritási bizottságnak a magyar szolidaritási bizottság, tolmácsolva a magyar nép őszinte részvétét és együttérzését. /mti/

17.35/e

- 46 -

bb. 77. a 70 éves anna seghers köszöntése

i tf/tm/e zs la

1970. november 18.

kerünk prózairodalmának kiváló képviselőjét, anna seghers-et 70. születésnapja alkalmából táviratban üdvözölte az országos béketanács. „nemcsak a nagy író tiszteletét az ön személyében a magyar nép - mondja - hanem a harcos humanistát, a békéért, a szabadságért, a nemzeti függetlenségért és a népek barátságáért küzdő embert is.„ /mti/

bb. 79. megállapodás információs központok együttműködésére

k ab/mm/e ie la

1970. november 18.

az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ és az építésügyi és tájékoztatási központ szerdán együttműködési megállapodást kötött. a megállapodás kiterjed a műszaki, gazdasági és szakirodalmi tájékoztatás fejlesztéséhez szükséges könyvtári és dokumentációs munka koordinálására, a tájékoztatási és könyvtári oktatás egyeztetésére, az információ-szolgáltatás gépesítésére, a nemzetközi kapcsolatok információcsere bővítésére és közös kiadványok szerkesztésére is. /mti/

bb. 80. fővárosi jubileumi emlékérmek a művészeti hetek befejezése alkalmából

gk/e zs la

1970. november 18.

az 5. budapesti művészeti hetek befejezése alkalmából szerdán sarkis istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a vb nevében fővárosi jubileumi emlékérmeket adott át Lakatos évának, az országos filharmónia igazgatójának, Lukács Miklósnak, az állami operaház igazgatójának, Both Bélának, a nemzeti színház igazgatójának, dr. Ujfalussy József zenetudósnak, Pogány Ö. Gábornak, a magyar nemzeti galéria főigazgatójának, dr. Garas Klárának, a szépművészeti múzeum főigazgatójának, Weiner Mihálynének, az iparművészeti múzeum nyugalmazott főigazgatójának és Rajk András újságírónak. /mti/

17.47/e

- 47 -

bb. 78. nagy részvétellel búcsúztatták el házi árpádot, a párt régi tagját

t hi/gk/e zs la

1970. november 18.

a gyászoló hozzátartozók és barátok, tisztelők, harcostársak százai vettek végső búcsút szerdán, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában a 62 éves korában elhunyt házi árpádtól, a párt régi tagjától, a magyar forradalmi munkásmozgalmat kiemelkedő harcosától, az mszmp pest megyei bizottságának tagjától. a temető fedett díszravatalozójában tartott gyászünnepségen részt vett és a koszorúkkal, virágokkal borított koporsó mellett díszőrséget állt brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, benkei andrás belügyminiszter, dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, földes lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, tausez jános, az ibusz vezérigazgatója, az mszmp központi bizottságának tagjai, uszta gyula, a partizán szövetség főtitkára.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar partizán szövetség és a régi harcostársak nevében kiss károly, a kp tagja, a szot alelnöke vett búcsút házi árpádtól, a fáradságot nem ismerő, a veszélyekkel bátran szembenéző kommunistától, aki energiájával, tudásával, kiváló emberi tulajdonságaival a magyarországi forradalmi munkásmozgalmat legnehezebb korszakában, a nép legjobbjainak soraiban küzdött a szocializmus megvalósításáért.

- házi árpád a legnehezebb években sem vesztette el a győzelembe vetett hitét. mint fiatal munkás, már a budapesti szakszervezeti mozgalomban tevékenykedett. végigjárta a baloldali mozgalom akkori iskoláit: a gyakran titokban megrendezett kulturális előadásokat, a kirándulóhelyeken tartott politikai ismertetőket. a vörös segély szervezetében a munkásmozgalmat börtönbe került áldozatainak és családtagjainak anyagi támogatását segítette megszervezni. 1930-ban kapcsolódott be az illegális kommunista párt munkájába. szervezte a sztrájkokat, a harcot a munkásokkal szemben tanúsított embertelen bánásmód, a 10-12 órás munkaidő ellen. bátor kiállásáért többször letartóztatták, s korán megismerte, mit jelent a rendőri tortúra, a börtön. a fel szabadulás után is az első sorokban küzdött. bárhová állította a párt az elmúlt négy évtizedben, házi árpád mindenkor szerényen, az igaz ügy iránti odaadással teljesítette a rábízott feladatokat. emlékéit úgy őrizzük meg, mint a párthoz, a szocializmus eszméjéhez rendíthetetlen hű, igaz kommunistáét.
/folyt.köv./
17.58/e

- 48 -

bb. 78. /nagy részvétellel...folyt./e

pest megye dolgozóinak képviselőjében dr. mondok pál, a megyei tanács vb elnöke, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja búcsúzott házi árpádtól, akit szűkebb hazájában mindezzel ismertek, szerettek, tiszteltek. fáradságot nem ismerve járta a vidéket, ajtaja nyitva állott minden becsületes ember előtt, aki problémáival, gondjaival felkereste. élete, amelylyel a szocializmus, a béke és a haladás ügyét segítette győzelemre vinni, követendő példa mindannyiunk számára.

a gyászszeretartás az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

bb. 81. tömegverekedést provokáltak - az elsőrendű vádlottat emberölés kísérletéért ítélték el

vid/e fm la

1970. november 18.

hat vádlottja volt annak a bonyodalmas pernek, amelyet az esztergomi megyei bíróság első fokon tárgyal. az elsőrendű vádlottat, a 21 éves oláh józsef esztergom-tábori büntetlen előéletű segédmunkást, és 29 éves, többszörösen büntetett előéletű bátyját, oláh györgyöt két bűncselekményért vonták felelőségre.

az oláh-család már régóta haragos viszonyban állt egy esztergomi családdal. bosszúból többször megverték már egymást. a két oláh-fiú és 61 éves apjuk legutóbb fényes nappal az utcán úgy rátámadt vasvillával, vascsövekkel, vasbotokkal haragosukra, sztojka ádára - aki csipőficama miatt nehezen tud járni és így a védekezésben erősen korlátozott -, hogy eszméletlen állapotban vitték kórházba. súlyos sérülései 36 nap alatt gyógyultak.

egy másik alkalommal, vasárnap délután az esztergomi kocsmában italoztak az oláh-testvérek, amikor egy héttagu esztergomi társaság - ugyancsak erősen italosan - odaérkezett. oláh józsef egy haragosukat vélte felismerni köztük, ezért bátyjával és egy harmadik társával sörösvéggel dobálni kezdték az esztergomiakat, majd vasvillával mentek feljűk. tömegverekedés bontakozott ki, amelyben mintegy harmincan vettek részt.

/folyt.köv./

18.07/e

- 49 -

81/18⁵⁰

bb. 81. /tömegverekedést... folyt./

a kocsmát be kellett zárni, a vendégek zöme elmenekült. az esztorgomiak verekedés közben késsel nyakonvágta oláh józsefet. erre oláh egy nagyméretű törkést rántott elő és életveszélyesen hasbaszúrta kolompán samu esztorgomi lakost.

az elsőrendű vádlottat, oláh józsefet emberölés-kísérlete és aljas indokból elkövetett súlyos testi sértés miatt öt-évi szabadságvesztésre, a per másik öt vádlottját 6-tól 15 hónapig terjedő, különböző időtartamu szabadságvesztésre ítélték. az ügyész a hatodrendű vádlott kivételével valamennyi vádlott ügyében súlyosbításért, a vádlottak és védők enyhítésért fellebbeztek. /mt1/

bb. 84. a magyar partizán szövetség élesen elítéli a nyugat-berlini fasiszta merényletet

1 vt/gk/ e zs La

1970. november 18.

az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ állást foglalt a november 7-i nyugat-berlini fasiszta merénylettel kapcsolatban. az állásfoglalás rámutat:

- ez a galád támadás elsősorban a fokozódó enyhülési folyamat megakadályozására irányult. a szélsőjobb oldali elemek a terror, az erőszak olyan eszközeihez, módszereihez nyulnak, amelyek a hírhedt náci nemzeti szocialista pártban közismertek voltak. a fir, amelyben európa egykori ellenállóiak milliói tömörülnek, felszólítja az összes demokratikus erőt, tegyenek meg mindent a bűnös üzelmek hatékony megakadályozására.

a magyar partizán szövetség - mint a fir tagszervezete - messzemenően egyetért a felhívásban foglaltakkal, élesen elítéli a nyugat-berlini merényletet és sikraszáll olyan intézkedések megtételéért, amelyek gátat vetnek hasonló fasiszta gaztettek elkövetésének. /mt1/

18.12/e

- 50 -

61 48
6 18

bb 82. félmilliárd forint a konténeres szállítás fejlesztésére - ankét csepelen

t v/tr/ny 1e La

1970. november 18.6

a konténeres szállításról tartott szerdán egésznapos tanácskozást a mtesz központi anyagmozgatási és csomagolási bizottsága az érdekelt vállalatokkal közösen, a csepel művek munkásotthonában.

bartos istván, az omfb elnökhelyettese megnyitójában utalt rá, hogy az utóbbi három évben megkészszerződött a világon használt konténeres szállítás. a világ legnagyobb vasútvonalai gyors ütemben térnek át a konténeres szállításra, hiszen így felesteleges az áruk átrakása - egymillió tonna áru konténeres szállításával - 1.500 rakodómunkás munkája takarítható meg -, ugyanakkor megszűnik a rakodásból eredő kár.

ittthon máris több kísérleti vonalon folynak konténeres szállítások, a szokásos 3.6 napos kocsi forduló helyett egyetlen nap alatt. magyarország vasútvonalain a következő öt évben 11 konténer pályaudvart létesítenek. gyorsabb ütemben kell felkészülni a tranzitforgalomra is, hiszen ez évben csaknem 1400 husz tonnás és ennél nagyobb konténer érkezett magyarországra. a következő évben budapest és moszkva között hetenként háromszor 20 kocsiból álló konténer-szerelvény fog közlekedni és tervezik, hogy japánból az árukat az eddigi 45 napos és 23.000 kilométeres víziút helyett 10 nap alatt, 13.000 kilométeres szárazföldi hidon, szállítják európába, még hozzá 15 százalékkal olcsóbban.

a konténerizáció megköveteli a rakodás teljes gépesítését. ennek eszközeit az ankét résztvevői a csepeli szabadkikötőben tekinthették meg. többek között láthatták a csepeli autógyár konténer-szállító kocsiját és a magyar hajó- és darugyár 5 és 20 tonnás konténereit - mindegyik exportra is készül-, láthaták továbbá, hogy megkezdődött a külföldi licenc felhasználásával épülő 35 tonnás daru pályájának kialakítása is. a negyedik öt éves tervben előreláthatólag hazánkban mintegy 550 millió forintot költenek a konténerizációra. /mt1/

18.18/ny

-51-

61 40
6 18

bb 83. áchim centenáriumi évre készülnek békéscsabána - megtartotta első ülését az emlékbizottság

vid/fm/ny la

1970. november 18.

áchim centenáriumi évvé nyilvánították békéscsabán az 1971-es esztendő a nagy parasztpolitikus születésének 100. évfordulója alkalmából. az emlékbizottság szerdán tartotta első ülését, amelyen elhatározták: március 15- május 15. között ünnepsorozatot rendeznek áchim andrás szülővárosában. országos jellegű tudományos emlékülésen emlékeznek meg munkásságáról, kiállítás rendeznek a munkácsy Mihály muzeumban, az üzemekben, termelőszövetkezetekben előadássorozaton ismertetik képviselői és egyéb tevékenységét.

a centenáriumra többek között megjelenik dr. domokos józsef „ visszaemlékezések, dokumentumok „ című ötszáz oldalas könyve áchim munkásságáról, az áchim-perekről, azok tanulságairól. több értékes kiadvány lát napvilágot, a békéscsabán most kialakuló szoborsétányon pedig teleptezik a város nagy szülöttének mellszobrát. /mti/

-. -

bb 86. nemzetközi tervkoordináció és áruforgalom - a kgst tudományos konferencia szerdai tanácskozása

t sz/mm/ny ie

la

1970. november 18.

szerdán a magyar tudományos akadémia nagytermében folytatódott a kgst országok közgazdászainak tudományos konferenciája.

lezárult az első témakör vitája, amelyet dr. gadó ottó, az országos tervhivatal elnökhelyettese vezetett. a vita alapját két bolgár, egy lengyel, hat magyar, két ndk-beli és három szovjet közgazdász tanulmánya képezte: mindegyik a nemzetközi tervkoordináció és áruforgalom általános összefüggései köré csoportosult. a vitában 15 hozzászóló fejtette ki álláspontját.

a vita bevezetésekor dr. gadó ottó rámutatott: az előadások egyértelműen abból indulnak ki, hogy szükséges és időszerű a kgst- országok közötti gazdasági integráció fokozatos megvalósítása, a megvalósítás módszereit a kgst erre vonatkozó határozatai alapján keresik, de a megközelítés módja nem egységes. a legközelebbi időszak fő feladata a tervezési együttműködés, vitatott azonban a piaci kapcsolatok szerepe.

/folyt köv/
18.256ny

-52-

bb 86. / nemzetközifolyt/ny

természetesen a tervszerűen szabályozott piacon és nem valamiféle szabadpiacon létrejövő kapcsolatokról van szó. több közgazdász aláhuzta, hogy e kapcsolatok túlértékelése vagy lebecsülése egyaránt hiba lenne. vitatott a vállalati kapcsolatok szerepe, a népgazdasági tervek nemzetközi egyeztetésének és a közvetlen vállalati kapcsolatoknak a legmegfelelőbb összehangolása. vitatott kérdés volt a vállalati önálló elszámolás hatékonyabbá tétele, valamint a belföldi, a szocialista és a nem szocialista árarányok és árszínvonalak összehangolásának módja is. vita tárgyát képezte a továbbiakban a külkereskedelmi egyezmények rendszerének továbbfejlesztése.

szerdán megkezdődött a második témakör vitája is, amely a kgst- együttműködésen belül az áru- és pénzviszonyok és a valuta-kérdésekkel foglalkozott. dr. csikós nagy béla, az országos anyag- és áruhivatal elnöke vitabevezető előadásában elmondta: a konferencia részére készített 15 tanulmány alapján foglalkozhatók össze az álláspontok. hangsúlyozta: a vitát azokra a kérdésekre kell összpontosítani, amelyeknél a vélemények eltérnek. általában egyetértés van abban, hogy a kgst együttműködési rendszerében olyan árakat kell alkalmazni, amelyek nem egyszerűen a világpiaci árak másolását jelentik, hanem megfelelnek a kgst- n belüli együttműködésből és a tervszerű fejlesztésből adódó követelményeknek. tehát regionális árrendszer irányában kell az ármechanizmust fejleszteni. vita volt ennek értelmezése körül is. egyesek az árakat a kgst- országok ráfordításaiból vezetik le, noha e kategória nem autark árrendszert, hanem a világpiaci árrendszerrel kapcsolatban lévő, de a regionális piac igényeihez is igazodó ármechanizmust akar kifejezni. másik probléma, hogy ennek az ár együttműködésnek a kétoldali kapcsolatokat előnyben részesítő preferencia rendszerrel kell rendelkeznie. ezt is különbözőképpen közelítik meg a közgazdászok. a magyar közgazdászok többsége a vámrendszer megfelelő alkalmazását tartják erre alkalmasnak, a lengyel közgazdászok árkiegyenlítői mechanizmus mellett foglalnak állást. eltérően értelmezik a közgazdászok az ár rugalmasság kérdését is, noha abban egyetértés van, hogy a gyorsan fejlődő termelőerők viszonyai között merev árakkal nem lehet a kérdést kielégítően megoldani.

a viták fő témái a továbbiakban a következők voltak: a tervezés és az ár kategória kapcsolata, a pénzfunkció és az ármechanizmus kapcsolata, valamint a belföldi és a külkereskedelmi árak közötti kapcsolat. a vitában résztvevők foglalkoztak a tervezés és a piac számos összefüggésével, a terv kritériumaival és azazal, hogy a tervezésnél hogyan szükséges aktivizálni az áru- és pénzkapcsolatokat.

a konferencia résztvevői csütörtökön fejezik be tanácskozásukat. a két témakör vitavezetője ekkor foglalja majd össze a viták tapasztalatait. /mti/

18.33/ny

-53-

6.1 18 57

bb. 85. gázrobbanás tatán

vid/e fm la

1970. november 18.

Zoltai Péter tatai lakos szerdán gázpalackot cserélt bar-
tók Béla ut 9. szám alatti, első emeleti lakásának konyhájá-
ban. gázszámlát észlelt, ezért levette, majd visszatette a
nyomás-csökkentőt, anélkül, hogy meggyőződött volna arról,
megszűnt-e a szivárgás, üzembe helyezte a palackot: meggyuj-
totta a tüzet egy másik lángját. a rosszul felszerelt nyomás-
csökkentő azonban a nyomás hatására levágódott a palackról és
szabadon áramlott ki a gáz, amely az égő lángtól begyulladt.
azután felrobbant maga a palack is. az volt a szerencse, hogy
Zoltai kézi-oltó után kirohant a lakásból, így a kony-
ha és az előszoba ajtó nyitva maradt. a robbanás azonban kiha-
tolt a folyosóra át a két szemben lévő lakásra és ott is kisebb
károkat okozott. Zoltaiék lakásában jelentős kár keletkezett.
komolyabban senki sem sérült meg, csupán Zoltait részesítették a
mentők a helyszínen elsősegélyben. az ügyben vizsgálatot indi-
tottak. /mti/

bb. 87. aranykoszorús plakettel tüntette ki az mszbt az euró-
pa könyvkiadót

f ms/gk/e zs la

1970. november 18.

az európa könyvkiadó tennéltetésének 25. évfordulója alkal-
mából a magyar-szovjet baráti társaság aranykoszorús plakett-
jével tüntette ki a kiadó kollektíváját és a társaság jubileu-
mi aranykoszorús felvénnyét adományozta a kiadó több munkatár-
sának és műfordítójának.

a kitüntetésekkel szerdán a barátság házában dr. kardos
László akadémikus, az mszbt alelnöke adta át. az ünnepségen
részt vett dr. marozsai László, a kiadói főigazgatóság vezető-
je és Zala Imre, a kiadó egyesülés alelnöke. ott volt j.v.
Ponomarev, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa. /mti/

- 54 -

48.35/e

8.19.9

bb. 88. rendőrségi hírek

1 zsu/zsu/e zs la

1970. november 18.

Szerdán hajnalban a 8. kerületben a rákóczi ut 7. szám
alatti házban lévő kirakatot betörte vizik Sámuel 44 éves
alkalmi munkás, s onnan pulovereket akart lopni. a rendőr-
járőr azonban tettenérte és elfogta. a rendőrség őrizetbe
vette a büntetett előéletű betörőt és eljárást indított el-
lene.

x x x

szabálytalanul kanyarodott személyautójával rákoskereszt-
úron a pesti ut és a ferihegyi ut kereszteződésénél dr. hazay
Lajos 66 éves nyugdíjas és összeütközött egy motorkerékpárral.
a baleset következtében a motor vezetője, schéda sándor 23
éves táviratkézbetűtő súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást
indított a személyautó vezetője ellen. /mti/

bb. 90. országos hírlap- és folyóirat-kiállítás ózdon

vid/e fm la

1970. november 18.

Szerdán ózdon, a Liszt Ferenc művelődési központban ország-
os sajtókiállítás nyílt. a magyar posta hírlap-szolgáltatásá-
nak 20. évfordulója alkalmából a kőhászváros lakói több mint
hét száz féle lappal ismerkedhettek meg, köztük 2. rákóczi fe-
renc 1705-ben kiadott hadiújságjával, a mercurius veridicus ex
hungaria-val és a pozsonyban 1780-ban megjelent magyar hirmon-
dóval. a kiállításon bemutatták a népi demokratikus országok
sajtótermékein kívül a tőkés államok haladó szellemű kiadványa-
it, amelyek postai árusításban nálunk is megvásárolhatók. a meg-
nyitón ismertették a hazánkban megjelenő lapok példányszámai-
nak és olvasótáborának alakulását.

a kiállításon a posta ugynevezett „böngészdét”, is felál-
litott, ahol régi szaklapok és folyóiratok között válogathatnak
a látogatók és az őket érdeklő példányokat díjtalanul elvihe-
tik. az érdekes bemutatót - amely az ózdi kulturális hetek prog-
ramját is gazdagítja - juhász György, a városi pártbizottság el-
ső titkára nyitotta meg. /mti/

- 55 -

13.40/e

8.19.09

bb. 91. az idegenforgalom tapasztalatairól, a jövő évi feladatokról tárgyalt az országos idegenforgalmi tanács

t kf/gg/e ie la

1970. november 18.

az országos idegenforgalmi tanács szerda délutáni ülésén szurdi istván belkereskedelmi miniszter elnöklétével értékelte az idegenforgalmi szezon tapasztalatait, s ezek alapján megvitatatta és meghatározta a jövő évi legfontosabb feladatokat.

idegenforgalmunk az idén rekordforgalmat bonyolított le. az előzetes adatok szerint ebben az évben 6,5 millió külföldi - a tavalyinál 6,7 százalékkal több - járt hazánkban. magyarországon 3,7 millió turistának volt az uticélja, míg 2,8 millióan átutaztak hazánkban. az idegenforgalmi bevételek örvendésen növekedtek.

a tapasztalatok szerint a nagy forgalomra nem mindenütt és nem minden érdekelt szerv, vállalat készült fel megfelelően. az elszállásolás, az ellátás színvonala, különösen a fővárosban és a balatonnál a főszezonban nem volt kielégítő. változatlanul kevésnek bizonyult a szálloda-kapacitás, a vendéglátó és a kereskedelmi hálózat, és az áruellátásban is akadtak problémák.

a miniszteri beszámoló hangsúlyozta, hogy a jövő évi szezon előkészületeihez azonnal hozzá kell látni. a jövő év egyik legfontosabb feladata a szállodai kapacitás bővítése. mindenképpen el kell érni, hogy budapesten, visegrádon és dobogókőn az előírt 1 000 szállodai férőhely a határidőre, a főszezon kezdetéig elkészüljön. ugyancsak gondoskodni kell arról is, hogy a budapesti hotel wien és a keszthelyi helikon szálló 720 ágyes befogadóképességével ugyancsak a főszezon kezdetén már a vendégek rendelkezésére álljon, foglalkozni kell a folyamatban lévő egyéb szállodaépítkezések, budapesten a normafa és az emke, valamint a római parti lidó szálló - meggyorsításával. a szálláshelyzet további javítására többéves program első ütemeként a legkeresettebb üdülőhelyeken a jövő évben legalább 600 személyes befogadóképességgel üdülőházakat kell létesíteni. mindenekelőtt a balatonnál 20 - több üzletből, büféből, bisztróból álló - pavilionsort kell építeni előregyártott elemekből. a tanács ugyancsak fontosnak tartotta az idegenforgalmi autóbuszpark létrehozását, amelyhez már jövőre 60-70 korszerű autóbust kell beszerezni. az ülés a továbbiakban foglalkozott a fizető vendéglátó hálózat fejlesztésével, az ellátás további javításával, a határátlépések meggyorsításával, s a munkaerőhiány enyhítésével kapcsolatos feladatokkal. /mti/

-56-

18.45/e

8/19⁴⁰

bb. 89. kiállítás az ndk-ról szombathelyen

vid/e fm la

1970. november 18.

anna seghers 70. születésnapjáról szerdán ünnepi megemlékezést tartottak szombathelyen, az ifjúsági ház német társalgó klubjában. ez alkalommal kiállítás nyílt a világhírű íróhoz hazájáról, a német demokratikus köztársaságról. gazdag foto- és képanyag illusztrálja az első szocialista német állam fejlődését, életét. /mti/

bb. 92. beethoven-dalost székesfehérvárott

la/s vid fm

1970. november 18.

a beethoven ünnepi hét keretében az ndk kulturális és tájékoztató központja, valamint a hazafias népfront székesfehérvári városi bizottságának rendezésében beethoven-dalost tartottak szerdán székesfehérvárott, a megyei művelődési központban. a műsorban közreműködött fred teschler, a drezdai állami operaház tagja, valamint klaus-dieter stephan zongoraművész. /mti/

bb. 93. garai gábor szerzői estje székesfehérvárott

vid/e fm la

1970. november 18.

a székesfehérvári velinszky lászló könyvtárban szerdán tartották garai gábor kossuth-díjas költő szerzői estjét.

a költő munkásságát dr. pesti jános tanár méltatta, majd istván sarolta és bobory zoltán tolmácsolta garai gábor legszébb költeményeit. /mti/

bb. 94. időjárásjelentés

mm/e la

1970. november 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. november 18-án, szerdán 19 órakor:

felhős, enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, párás, enyhe idő, elsősorban északnyugaton többfelé esővel. mérsékelt, később megéltékkelő déli, délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között. /mti/

19.20/e

8/19⁴⁰

bb 95. a török nagykövet fogadása

t fe/mm/ny La

1970. november 18.

ismail soysal, a török köztársaság budapesti nagykövete szerdán a kora esti órákban fogadást adott a magyarországon hivatalos látogatáson tartózkodó ihsan sabri caglayangil török külügyminiszter tiszteletére. a fogadáson megjelent péter jános külügyminiszter, vályi péter pénzügyminiszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke, dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, valamint a török külügyminiszter kíséretében lévő személyiségek. /mti/

bb 96. a török külügyminiszter vacsorát adott péter jános külügyminiszter tiszteletére

t fe/mm/ny La

1970. november 18.

ihsan sabri caglayangil, a török köztársaság külügyminisztere szerdán este a hotel duna intercontinentalban vacsorát adott péter jános külügyminiszter tiszteletére. a vacsorán részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, vályi péter pénzügyminiszter, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, dr. ortutay gyula akadémikus, az elnöki tanács tagja, továbbá a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt ismail soysal, törökország budapesti nagykövete, valamint a török külügyminiszter kíséretében levő személyiségek. /mti/

-58-

21.00/ny

v é g e .

8 21¹⁰

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. november 19.

bb. 1. Ifjúsági világkonferencia - műholdak az oktatás szolgálatában? - dr. benczedy józsef nyilatkozata az unesco nevelési szekciójának párizsi tanácskozásáról

i vt/tr/e zs la

1970. november 19.

hazaérkezett párizsból az unesco közgyűlés nevelési szekciójának tanácskozásán résztvevő magyar küldöttség. dr. benczedy józsef, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, az unesco magyar nemzeti bizottsága nevelési albizottságának elnöke a párizsi tanácskozásról elmondotta az mti munkatársának: egyöntetű állásfoglalás volt, hogy a jövőben az ifjúság képviselőit nagyobb szerephez kell juttatni a nemzetközi szervezet terveinek, javaslatainak kidolgozásában, a végrehajtás megszervezésében és ellenőrzésében. ennek jegyében kapott helyet a távlati elgondolások között egy ifjúsági világkonferencia összehívása is.

- az unesco tagországai sokat várnak az 1972-ben esedékes harmadik felnőtt-oktatási világkonferenciától, amelynek központi gondolata lesz az alapismeretek nyújtásának, az alapvető készségek kialakításának összekapcsolása a napi munkahelyi feladatokkal.

- a közgyűlés elfogadta egy európai egyetemi-főiskolai dokumentációs és tájékoztatási központ létrehozásának tervét. ennek az új intézménynek az lesz a feladata, hogy elősegítse a felsőoktatás területén a korszerűsítést, valamint az egyetemek, főiskolák közötti tapasztalatcserét.

/Kulvt.köv./

- 1 -

8 20⁴⁰